

O evandelje e Matejesoro

*E Isusesere preci
(Lk 3,23–38)*

¹ Akavai o spisko oto preci e Isuse Hristesere kovai potomko e Davidesoro hem potomko e Avraamesoro.

² E Avraame se bijandilo o Isaak.

E Isaakese se bijandilo o Jakov.

E Jakovese se bijandilo o Juda hem lesere phralja.

³ E Judase i Tamara bijanda e Farese hem e Zare.

E Faresese se bijandilo o Esrom.

E Esromese se bijandilo o Aram.

⁴ E Arame se bijandilo o Aminadav.

E Aminadavese se bijandilo o Naason.

E Naasonese se bijandilo o Salmon.

⁵ E Salmonese i Rahava bijanda e Vooze.

E Voozese i Ruta bijanda e Jovide.

E Jovidese se bijandilo o Jesej.

⁶ E Jesejese se bijandilo o caro o David.

E Davidese e Urijasiri bivšo romni bijanda e Solomone.

⁷ E Solomonese se bijandilo o Rovoam.

E Rovoame se bijandilo o Avija.

E Avijase se bijandilo o Asaf.

⁸ E Asafese se bijandilo o Josafat.

E Josafatese se bijandilo o Joram.

E Joramese se bijandilo o Ozija.

⁹ E Ozijase se bijandilo o Joatam.

E Joatamese se bijandilo o Ahaz.

E Ahazese bijandilo o Ezekija.

¹⁰ E Ezekijase bijandilo o Manasija.

E Manasijase bijandilo o Amos.

E Amosese bijandilo o Josija.

¹¹ E Josijase bijandilo o Jehonija hem lesere phralja kad o Vavilonci osvojinde i Judeja hem čerde o Izraelci te džan ano Vavilon.

¹² Palo progostvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiil.

E Salatilese bijandilo o Zorovavel.

¹³ E Zorovavelese bijandilo o Avijud.

E Avijudese bijandilo o Elijakim.

E Elijakimese bijandilo o Azor.

¹⁴ E Azorese bijandilo o Sadok.

E Sadokese bijandilo o Ahim.

E Ahimese bijandilo o Elijud.

¹⁵ E Elijudese bijandilo o Eleazar.

E Eleazarese bijandilo o Matan.

E Matanese bijandilo o Jakov.

¹⁶ E Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijakoro koja bijandila e Isuse vičime Hrist.

¹⁷ Adava značini dai ukupno dešu štar generacije taro Avraam di o caro o David, dešu štar generacije taro David di o progostvo ano Vavilon hem dešu štar generacije taro progostvo ano Vavilon di o Hrist.

*O Josif prihvatin i Isuse sar ple čhave
(Lk 2,1–7)*

¹⁸ Ače sar inele kad bijandilo o Isus o Hrist: Lesiri daj i Marija inele mangli e Josifese. Ali angleder so te len pe, dodžandila da ačhili khamni oto Sveti Duho.

19 Lakoro rom o Josif inele pravedno manuš, i adalese so na manglja te lađari la anglo manuša, tajno manglja te ačhaj la.

20 I sar razmislini ine adalestar, zasuća. Ano suno alo lese o andeo e Gospodesoro hem phendā lese: "Josife, čhaveja e Davidesereja, ma dara te le e Marija romnjaće! Adalese so o Svetu Duho čerđa la te akhari adale čavore ano vođi.

21 Oj ka bijani čave hem tu ka de le anav Isus* adalese so ka spasini ple narodo lengere grehendar."

22 Sa adava ulo sar te pherđol okova so o Gospod vaćerđa palo proroko:

23 "Šunen! I čhaj ka ačhol khamni!

Ka bijani murše hem ka vičinen le Emanuel" (so značini: "O Devel amencar").

24 Kad o Josif uštino oto sojba, čerđa sar so phendā lese o andeo e Gospodesoro – lelja e Marija romnjaće.

25 Na suća olaja sar romnjaja đikote na bijandā e čhave. A tegani ov dindā le anav Isus.

2

O mudraci priznajinena e čavore e Isuse sar caro

1 O Isus bijandilo ano gav Vitlejem ani regija Judeja zako e carosoro e Irodesoro vreme. Ko adava vreme, nesave mudraci taro Istok resle ano Jerusalim

2 hem lelje te raspučen pe: "Kaj o nevo bijando caro e Jevrejengoro? Dikhlijam sar lesiri čereni

* **1:21** anav Isus značini: "O Gospod spasini."

ikljola ko istok i aljam te pera ko kočija anglo leste."

³ Kad šundā adava o caro o Irod, but uznemirindā pe, a oleja hem sa o manuša ano Jerusalim.

⁴ Vičindā kora peste sa e jevrebengere šerutne sveštenikonen hem e učiteljen e Zakonestar hem pučlja len kaj o Hrist valjani te bijandol.

⁵ A on phende lese: "Ano Vitlejem ani Judeja, adalese so aðahar o proroko pisinđa:

⁶ 'Tu, Vitlejeme, ki phuv e Judejakiri,
na injan najtikoro maškarō legarutne dizja e
Judejakere,

adalese so ka ikljol tutar vladari
kova sar pastiri ka legari mle narodo, e
Izraelconen.' "

⁷ Tegani o Irod tajno vičindā kora peste e mudrakonen hem pučlja len kad tačno mothovđa pe i čereni.

⁸ I bičhalđa len ko Vitlejem vaćerindoj: "Džan hem šukar raspučen tumen e čhavorestar. Kad ka arakhen le, aven te javinen maje te šaj hem me te avav te perav ko kočija anglo leste."

⁹ O mudraci šunde e caro hem dželete. I otojekhvar, i čereni, sava dikhle sar ikljola ko istok, džala ine anglo lende sa đikote na terdini upreder o than kote inele o čavoro.

¹⁰ Kad dikhle i čereni, zorale radujinde pe.

¹¹ Đerdinde ko čher hem dikhle e čhavore lesere dajaja e Marijaja i pele ko kočija anglo leste. Tegani ikalde pumare darija hem dinde le zlato, tamjan hem smirna.

12 Palo adava, ko suno o Devel upozorinda len te na irinen pe palal koro Irod, i adalese avere dromeja irinde pe ki pumari phuv.

O Josif našela e Marijaja hem e čhavoreja ano Egipat

13 Kad o mudraci dželete, o andeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese hem phenda lese: "Ušti, le e čhavore hem lesere daja hem našen ano Egipat. Ačhoven adari đikote na phenava tumende, adalese so o Irod ka rodel e čhavore te mudari le."

14 O Josif uštino hem adaja rat dželo ko Egipat e čhavoreja hem lesere dajaja.

15 I ačhile adari sa đi e Irodesoro meriba. Adaleja pherdilo okova so o Gospod phenda prekalo proroko:

"Taro Egipat vičindum mle čhave."

O Irod mudari e murše čhavoren ano Vitlejem

16 Kad o Irod dikhlja so o mudraci hovavde le, but holjandha hem bičhalda e vojnikonenano Vitlejem hem ano sa o pašutne thana te mudaren sa e murše čhavoren đi o duj bers. Sa adava čerđa premalo vreme zako savo šundha e mudrakonendar.

17 Tegani pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

18 "Ani diz Rama o glaso šundilo,
o kukiba hem o rojba baro;
Adava i Rahilja rovela ple čhaven
hem na mangela te utešini pe,
adalese so lakere čhave nane više dživde."

O Josif irini pe e Isuseja hem e Marijaja ano Izrael

¹⁹ Kad o Irod mulo, o andeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese ano Egipat

²⁰ hem phendā lese: “Ušti, le e čhavore hem lesere daja, i džan ki phuv Izrael, adalese so mule okola so mangle te mudaren e čhavore.”

²¹ Ov uštino, lelja peja e čhavore hem lesere daja hem dželo ano Izrael.

²² Kad šundā so e Irodesoro čhavo o Arhelaj ulo nevo vladari ani regija Judeja, darandilo te džal adari. Tegani ko suno o Devel upozorindā le te na džal adari, nego te džal ki regija Galileja.

²³ I dželete hem živinde ani diz Nazaret. Adaleja pherdilo okova so phende o proroci e Mesijastar da ka vičini pe Nazarećanin.

3

*O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese
(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 1,19–28)*

¹ Ko adala dive o Jovan o Krstitelj lelja te propovedini ani pustinja e judejakiri

² vaćerindojo: “Pokajinen tumen zako tumare grehija, adalese soi o carstvo e nebosoro paše!”

³ E Jovanestar vaćerđa o proroko o Isaija kad prorokujindā:

“Ovi o glaso so vičini ani pustinja:

‘Pripremenen o drom e Gospodese!
Ravnonen lese o droma!’ ”

⁴ A adava Jovan akharda šeja oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojus. Hala ine skakavconen hem divljo avđin.

⁵ But manuša avena ine koro leste taro Jerusalim hem tari sa i regija Judeja hem taro sa o thana savei uzali len Jordan.

⁶ Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁷ Kad o Jovan dikhla so but fariseja hem sadukeja avena te krstinen pe, phendā lendē: "E sapengere čhavalen! Ko vaćerđa tumendē da šaj te našen tari e Devlesiri holi savi avela?

⁸ Tumare životeja mothoven da čače pokajindēn tumen!

⁹ I ma mislinen dai dovoljno te phenen: 'Amaroi pradad o Avraam.' Phenava tumendē da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraame.

¹⁰ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi već vazdime te čhinel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag.

¹¹ Me krstinava panjeja tumen kola kajinena tumen zako tumare grehija. Ali pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostoјno ni i obuća te legarav. Ov ka krstini tumen Svetone Duhoja hem jagaja.

¹² Ano vas lese i lopata te čistini o gumno* plo hem te odvojini o điv taro lјuske. O điv ka čhivel pese ki šupa, a o lјuske ka tharel jagaja savi nikad na mudardola."

* **3:12 gumno** Akavai than kote čedela pe o điv te odvojini pe taro lјuske (pleva).

*O Jovan krstini e Isuse
(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)*

¹³ Tegani o Isus alo tari Galileja ki len Jordan te krstini le o Jovan.

¹⁴ A o Jovan na manglja hem phendā lese: “Tu man valjani te krstine, a tu aveja kora mande!”

¹⁵ A o Isus phendā lese: “Muk akana adava. Valjani amendē te čera ađahar te šaj pherđol sa soi pali pravedno volja e Devlesiri.”

Tegani o Jovan pristanindā te krstini le.

¹⁶ I odmah palo adava so o Isus krstindā pe, iklilo taro pani. I dikh! O nebo phravdilo hem dikhlja e Devlesere Duho sar avela sar golubi hem huljela upro leste.

¹⁷ Tegani taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Akavai mlo Čavo o volime. Oleja injum bah-talo!”

4

*E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)*

¹ Tegani o Duho legarda e Isuse ki pustinja te ovel iskušime e bengestar.

² Palo adava so postindā saranda dive hem saranda raća, bokhalilo.

³ Tegani alo koro leste o beng kova kušini hem phendā lese: “Te injan o Čavo e Devlesoro, vaćer akale barende te oven maro.”

⁴ A o Isus phendā: “Pisimei ano Sveti lil:
‘O manuš naka živini samo oto maro
nego oto svako lafi savo ikljola taro muj e
Devlesoro.’”

5 Tegani o beng legardža le ki Svetu diz Jerusalim, čhivđa le upro naj učo than e Hrame-soro

6 hem phendā lese: “Te injan o Čhavo e Devle-soro, frde tut akatar tele! Adalese soi pisime:

‘Ka naredini ple andelendje te arakhen tut,
te akharen tut ko vasta
te na khuve tut preja ko bar.’ ”

7 A o Isus phendā lese: “Pisimei hem akava: ‘Ma kušin e Gospode, te Devle.’ ”

8 Tegani o beng anda le upri but uči gora, mothovđa lese sa o carstvija e phuvjakere hem lengiri slava

9 hem phendā lese: “Sa akava ka dav tut, te peljan ko kočija angla mande te slavine man!”

10 A o Isus phendā lese: “Dža mandar, Sotone! Adalese soi pisime: ‘Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kande!’ ”

11 Tegani o beng cidinda pe olestar, a o andelja ale te kanden le.

*O Isus lela te propovedini
(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)*

12 A kad o Isus šunđa so e Jovane e Krstitelje phandle, irindja pe ki Galileja.

13 Ačhavđa i diz Nazaret hem dželo te živini ani diz Kafarnaum, uzalo e Galilejakoro jezero, ko krajo oto plemija e Zavulonesere hem e Neftalimesere.

14 Ađahar pherdilo okova so phendā o proroko o Isaija:

15 “Ani phuv e Zavulonesiri hem e Neftalimesiri,
 uzalo jezero e Galilejakoro, tari aver strana
 oti len Jordan,
 ani regija Galileja e avere nacijengiri,
 16 o manuša kola živinde ani tomina
 dikhle baro svetlost;
 o svetlost thabilo
 upro okolende kola živinde ani senka e merib-
 nasiri.”

17 Otegani o Isus lelja te propovedini: “Pokajinen tumen zako tumare grehija, adalese soi paše o carstvo e nebosoro!”

*O Isus vičini ple prvone učenikonen
 (Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)*

18 Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galilejakoro jezero, dikhla e duje phraljen, e Simone vičime Petar hem e Andreja, sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačhen.

19 I phendā lende: “Phiren pala mande hem me ka čerav tumen te dolen manušen sar mačhen!”

20 On odmah ačhavde pumare mreže hem dželete palo leste.

21 Kad dželete adathar hari po dur, o Isus dikhla avere duje phraljen, e Jakove hem e Jovane, sar pumare dadeja e Zevedeja bešena ano čamco hem popravinena pumare mreže. O Isus vičindā hem olen.

22 I on otojekhvar ačhavde o čamco hem pumare dade hem dželete palo leste.

*O Isus sasljari e nambormen
 (Lk 6,17–19)*

23 O Isus džala ine maškari sa i Galilejaja hem sikaj e manušen ano lengere sinagoge, vaćerindoj o Šukar lafi oto carstvo e nebosoro hem sasljarindoj e manušen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

24 O glaso olestar šundilo ani sa i Sirija, i đi adathar o manuša anena ine koro leste sa e nambormen oto razna nambormipa hem muke, e manušen ano kolende inele demonja, e manušen kolen inele epilepsija hem e nepokretnonen, a o Isus sasljari len ine.

25 Palo leste dželete sa edobor manuša tari regija Galileja, taro Dekapolis, tari diz Jerusalim, tari regija Judeja hem tari aver strana oti len Jordan.

5

O Isus sikaj ple učenikonen dai bahtale so verujinena ano leste

(Lk 6,20–23)

1 Kad o Isus dikhija so but džene čedinde pe, uklinda ki gora hem beštino te sikaj. Lesere učenici ale uzalo leste,

2 i ov lelja te sikaj len, vaćerindoj:

3 “Bahtalei o čorore duhoja

adalese soi olengoro o carstvo e nebosoro!

4 Bahtalei okola kola tugujinena,

adalese so o Devel ka utešini len!

5 Bahtalei o krotka,

adalese so olenđe ka ačhol i phuv!

6 Bahtalei o bokhale hem o žedna zaki pravednost,

adalese so o Devel ka čaljari len!

7 Bahtalei o milosrdna,

- adalese so o Devel ka mothoj lendje milosrđe!
- ⁸ Bahtalei o manuša bimelale vilesere,
adalese so ka dikhen e Devle!
- ⁹ Bahtalei okola kola čerena mir,
adalese so ka vičinen pe čhave e Devlesere!
- ¹⁰ Bahtalei o progonime zaki pravednost,
adalese soi olengoro o carstvo e nebosoro!
- ¹¹ Bahtale injen kad zbog mande o manuša
vredinena tumen, kad progoninena tumen hem
kad hovavne vaćerena protiv tumende!
- ¹² Radujinen tumen hem oven bahtale, adalese
so bari nagrada adžićeri tumen ko nebo. Adalese
so ađahar progoninde e prorokonen kola inele
angleder tumendar!"

*O učenici valjani te ačhoven verna sledbenici e
Isusesere
(Mk 9,50; Lk 14,34–35)*

¹³ O Isus phendā: "Tumen injen sar o lon e
manušende ki phuv. Ali te o lon našalđa plo
londipe, soja ov ka londari pe? Esavko nane
šukar nisose, sem te frdel pe avri, te gazinen le
o manuša.

¹⁴ Tumen injen o svetlost e svetose. I diz savi
upri gora naštī te garaj pe.

¹⁵ Niko na tharela i svetiljka i te garaj la talo
čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj
svetlini sarijende kolai ano čher.

¹⁶ Ađahar hem tumaro svetlost te svetlini e
manušende te dikhen tumare šukar delja hem te
slavinen tumare Dade kovai ano nebo."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁷ Tegani o Isus phendā: "Ma mislinen da aljum te čhinavav o zakoni e Mojsijasoro hem o lila e prorokonengere. Na aljum te čhinavav len, nego te pherav len.

¹⁸ Čače vaćerava tumenđe, sa đikote ka oven o nebo hem i phuv, ni o najtikoro slovo, nijekh critica, oto Zakoni naka nakhel đikote sa adava na ovela.

¹⁹ Adalese, ko phagela hem jekh oto najtikore naredbe, hem averen sikaj te čeren ađahar, ka ovel najtikoro ano carstvo e nebosoro. A ko ićeri o naredbe, hem averen sikaj te čeren ađahar, ka ovel baro ano carstvo e nebosoro.

²⁰ Adalese vaćerava tumenđe, na ovela li tumari pravednost po bari oti pravednost e učiteljengiri e Zakonestar hem e farisejengiri, nisar naka šaj te đerdinen ano carstvo e nebosoro!"

O Isus sikaj e holjatar

²¹ I phendā: "Šundēn soi phendo ano Zakoni amare pradadenđe: 'Ma mudar! Ko mudari, ka ovel krivo anglo sudo.'

²² A me phenava tumenđe: Ko holjani upro plo phral, ka ovel krivo anglo sudo. Ko vičini ple phrale 'budalo', ka ovel krivo anglo po baro sudo. A te vičinđa le 'Dilineja', ka ovel krivo hem ka džal ano jagalo pakao.

²³ Adalese, te injan anglo žrtveniko ano Hram hem deja žrtva e Devlese i otojekhvar setineja tut da te phrale isi nešto protiv tute,

²⁴ ačhav te žrtva anglo žrtveniko, dža najangle mirin tut oleja i tegani ava hem de te žrtva e Devlese.

25 So po sigate mirin tut te protivnikoja odru-mal, pana sar na anda tut ko sudo. Te na čerđan ađahar, ov šaj te del tut ko sudija, a o sudija te del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

26 Vaćerava će da čače naka ikljove adathar sa đikote na irineja đi i zadnjo para.”

O Isus dela nevo zakoni zaki preljuba

27 I o Isus phendā: “Šunđen soi phendo ano Zakoni: ‘Ma čer preljuba!’

28 A me phenava tumenđe: Sar ko dikhela avera đuvlja ađahar da mangela te sovel olaja, već čerđa preljuba olaja pese ano vilo.

29 Te ti desno jakh legari tut ano greh, ikal la hem frde la tutar. Adalese soi po šukar tuće te našale jekh deo te telostar nego sa to telo te ovel frdime ano pakao.

30 Hem te to desno vas legari tut ano greh, čhin le hem frde le tutar. Adalese soi po šukar tuće te ačhove bizo jekh deo te telostar nego sa to telo te džal ko pakao.”

O Isus sikaj te na činaj pe o brak

(Mt 19,9; Mk 10,11–12; Lk 16,18)

31 I phendā: “Ano Zakoni inele da phendo: ‘Ko ačhaj pla romnja, nek del la lil kote pisini so ačhavđa la.’

32 A me phenava tumenđe: Svako kova ačhaj pla romnja, čhivela la te čerel preljuba, sem te ačhavđa la zbog lakiri preljuba. Hem svako kova lela romnja kola o rom muklja, čerela preljuba.”

O Isus sikaj te na hal pe sovli

³³ I o Isus phendā: “Šunđen soi hem akava phendo ano Zakoni amare pradadendē: ‘Ma phag i sovli, nego čer okova savese haljan sovli e Gospodese.’

³⁴ A me phenava tumendē: Ma han sovli nisar! Ma han sovli ni e neboja, adalese soi e Devlesorot,

³⁵ ni e phuvjaja, adalese soi talo lesere pre, ni e Jerusalimeja, adalese soi adava i diz kaj o Devel vladini sar baro caro.

³⁶ Ma han sovli ni tumare šereja, adalese so čak nijekh bal našti te čeren te ovel parno ili kalo.

³⁷ Kad phenena: ‘Oja’, nek adava čače značini ‘oja’; kad phenena: ‘Na’, nek adava čače značini ‘na’. Sa so više phenena adalestar, avela e Bišukarestar.”

*O Isus sikaj o manuš te na osvetini pe
(Lk 6,29–30)*

³⁸ I o Isus phendā: “Šunđen soi phendo ano Zakoni: ‘Jakh zaki jakh, dand zako dand!’

³⁹ A me phenava tumendē: Ma suprotstavinen tumen e bišukare manušese! Te khuvđa tut neko ki desno čham, irin lese hem i dujto!

⁴⁰ Te neko mangela te legari tut ko sudo hem te lel tutar o gad, de le hem o ogrtači.

⁴¹ Te e rimesere vojnici terinena tut te akhare lendē i oprema jekh kilometari, akhar lendē duj.

⁴² Te neko rodelia tatar nešto, de le, hem ma irin to dumo okolese kova rodelia tatar ko zajam.”

*O Isus sikaj oto mangipe premalo neprijatelja
(Lk 6,27–28, 32–36)*

43 I phendā: “Šundēn soi phendo: ‘Volin te pašutne’, a mrzin te neprijatelje!

44 A me phenava tumendē: Volinen hem tumare neprijateljen hem molinen tumen okolendē kola progoninena tumen,

45 sar te šaj mothoven da injen čhave tumare Dadesere kovai ano nebo. Ov čerela lesoro kham te ikljol upreder hem o bišukar hem o šukar manuša, hem bičhali bršim okolendē kolai pravedna hem okolendē kola nane pravedna.

46 Adalese so, te volinenam samo okolen kola tumen volinenam, savi nagrada šaj te adžičeren? Na li ađahar čerena hem o carinici?

47 Te pozdravinena samo tumare manušen, so čerena po šukar averendar? Adava čerena hem okola kola na džanen e Devlese.

48 Adalese tumen oven savršena sar soi savršeno tumaro Dad kovai ano nebo.”

6

O Isus sikaj oto dejba e čororenđe

1 O Isus phendā: “Pazinen! Ma čeren šukaripe anglo manuša, sar te dikhen tumen aver džene, adalese so, te čerđen ađahar, tumaro Dad kovai ano nebo naka del tumen nagrada.

2 Adalese, kad deja e čororenđe, ma mothov adava javno. Ađahar čerena e dujemujengere ano sinagoge hem ko droma sar te hvalinen len o manuša. Čače vaćerava tumendē, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

3 Nego, kad deja e čororenđe, te na džanel to levo vas so čerela to desno.

4 De e čororende garandoj, a to Dad, kova dikhela soi ĉerdo ano garavdipe, ka nagradini tut."

*O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe
(Lk 11,2–4)*

5 "Hem kad molinena tumen, ma oven sar e dujemujengere kola volinenen te molinen pe ano sinagoge hem ko raskrsnice sar te dikhen len o manuša. Čače vaćerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

6 Nego, kad molineja tut, đerdin korkoro tuće ki soba, phand o udar hem molin tut te Dadesa e Devlese kovai ano garavdipe, a to Dad, kova dikhela soi ĉerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.

7 Kad molinena tumen, ma vaćeren but čuće lafija sar okola kola na džanen e Devlese, adalese so mislinena da ka oven uslišime te vaćerde but lafija.

8 Adalese, ma oven sar olende, adalese so tumaro Dad džanel so valjani tumende čak hem angleder so rodena lestar.

9 Adalese ađahar molinen:

'Dade amareja, kova injan ano nebo,
to sveto anav barjardo te ovel.

10 To carstvo te avel.

Ti volja te ovel,
sar soi ano nebo, ađahar te ovel hem ki phuv.

11 De amen avdive o maro savo valjani amendē
svako dive

12 hem oprostin amendē amare grehija sar
so hem amen oprostinaja okolendē kola
grešinde premala amende.

13 Hem cide amen taro iskušenje, hem oslobodin amen e Bišukarestar.
 [Adalese soi to carstvo, to zoralipe hem ti slava zauvek.]'

14 Adalese so, te oprostindēn avere manušendē kad grešinena premala tumende, hem tumaro Dad, kovai ano nebo, ka oprostini tumendē.

15 Ali te na oprostindēn averendē, ni tumaro Dad naka oprostini tumendē tumare grehija."

O Isus sikaj e učenikonen oto postiba

16 "Kad postinena, ma čeden tumare phova sar e dujemujengere, adalese so on čerena muja sar te oven dikhle averendar da postinena. Čače vaćerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

17 Nego, kad postineja, harov te bala hem thov to muj,

18 te na dikhen o manuša so postineja, nego samo to Dad kovai ano garavdipe. Tegani to Dad, kova dikhela soi čerdo ano garavdipe, ka nagradini tut."

*O Isus vaćeri e čaćikane barvalipnastar
 (Lk 12,33–34; Lk 11,34–36)*

19 "Ma čeden tumendē barvalipe ki phuv, kote o moljci hem i rđa ka uništen le, a o čora šaj te aven te čoren le.

20 Nego, čeden tumendē barvalipe ko nebo, kote ni o moljci ni i rđa naka šaj uništen le, a ni o čora našti te aven te čoren le.

21 Adalese so to vilo ka ovel adari kaj to barvalipe.

22 Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime,

23 a kadi ti jakh bišukar, sai to telo ani tomina. Adalese, te o svetlost ana tute ovela tomina, savi bari adaja tomina ka ovel!"

*Našti kande hem e Devle hem o barvalipe
(Lk 16,13)*

24 "Nijekh robo našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone, ili jekhese ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe."

*O Devel brinini pe zako ple učenici
(Lk 12,22–34)*

25 "Adalese vaćerava tumende: Ma oven zabrinita zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han ili so te pijen, ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven. Nane li o dživdipe po bitno e hajbnastar, a o telo e šejendar?

26 Dikhen šukar e čirikljen! Ni sejinena ni čedena te čhiven ano šupe, a palem parvari len tumaro Dad kovai ano nebo. A na li tumen više vredinena e čirikljendar?

27 A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

28 Hem sose brininena tumen zako šeja? Dikhen šukar o divlja luluđa sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šeja,

29 a vaćerava tumende da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuže šeja sar jekha olendar.

30 Te o Devel ađahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumendē ka del šeja, tikora verakere manušalen!

31 Adalese, ma oven zabrinuta hem ma vaćeren: 'So ka ha?' ili 'So ka pija?' ili 'So ka urjava?'

32 Adalese so adava rodena okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad kovai ano nebo džanel da valjani tumendē sa adava.

33 Nego, najangle roden o carstvo e Devlesoro hem lesiri pravednost, a sa adava so valjani tumendē, ov ka del tumen!

34 Adalese, ma brininen tumen zako tejsato dive; nek o tejsato dive brinini pe pese. Svako dive isi le dovoljno ple bišukaripa."

7

O Isus sikaj te na sudina averen (Lk 6,37–38, 41–42)

1 I o Isus phendā: "Ma sudinen hem naka sudini pe tumendē!"

2 Adalese so, sar sudinena averendē, ađahar hem o Devel ka sudini tumendē; hem sava meraja merinena, esavkaja ka merini tumendē.

3 A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

4 Sar šaj te phene te phralesese: 'Aš te ikalavtar i trunka oti jakh', a tut isi greda ani jakh?

5 Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar.

6 Ma den e đuklendē okova soi sveto hem ma frden tumare biserja anglo bale. Adalese so o

bale ka gazinen len, a o đukle ka irinen pe hem ka pharaven tumen ko kotora.”

*O Devel dela okolendje kola rodena lestar
(Lk 11,9–13)*

⁷ “Mangen hem ka del pe tumendje! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumendje!

⁸ Adalese so svako kova mangela, primini; hem kova rodelna, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

⁹ Ko tumendar pe čhavese, kad ka rodel lestar ine maro, ka del le bar?

¹⁰ Ili kad ka rodel lestar ine maćhe, ka del le sape?

¹¹ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavendje, kobor više tumaro Dad kovai ano nebo ka del šukar darija okolendje kola rodena olestar.

¹² Adalese, sar so mangena avera te čeren tumendje, adahar čeren tumen olende, adalese soi adava okova so sikaj o Zakoni e Mojsijasoro hem o Proroci.”

*Pharoi o drom savo legari ko nebo
(Lk 13,24)*

¹³ I o Isus phendja: “Đerdinen maškarlo tesno udar. Adalese so o bulo udar hem o bulo drom legarena ani propast, a isi but džene so džana oleja.

¹⁴ Buti tesno o udar hem o drom savo legari ano dživdipe, a isi hari džene kola arakhena le.”

*E hovavne prorokonen nane šukar plodija
(Lk 6,43–44)*

¹⁵ I phendā: "Arakhen tumen e hovavne prorokonendar. On avena kora tumende urjavde sar bakre, a andrali divlja ruva.

¹⁶ Palo lengere plodija ka pendžaren len. Na čedena pe o drakha oto kare, ni o smokve oto čičke.

¹⁷ Ađahar, svako šukar kaš dela šukar plodija, a o bišukar kaš dela bišukar plodija.

¹⁸ O šukar kaš našti del bišukar plodija, ni o bišukar kaš našti del šukar plodija.

¹⁹ Svako kaš savo na dela šukar plodija, čhinela pe hem frdela pe ani jag.

²⁰ Adalese, e hovavne prorokonen ka pendžaren palo lengere plodija."

*O carstvo e nebosoroi zako poslušna učenici
(Lk 13,25–27)*

²¹ "Ano carstvo e nebosoro naka đerdinen sare kola vaćerena maje 'Gospode, Gospode', nego samo okola kola čerena i volja mle Dadesiri kovai ano nebo.

²² Ko adava dive kad ka ovel o sudo, but džene ka vaćeren maje: 'Gospode, Gospode, na li amen tuće ano anav prorokujindam, ispudinđam e demonen hem čerđam bare čudesija?'

²³ Tegani phravdeste ka phenav lendje: 'Nikad na pendžardđum tumen. Džan mandar, tumen kola phagena e Devlesoro zakoni!"'

*O mudra manušai poslušna e Isusesere sikavib-nase
(Lk 6,47–49)*

²⁴ "Adalese, svako kova šunela akala mle lafija hem čerela len, ovi mudro sar o manuš kova čerela plo čher upro temelji oto bar.

25 I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čher, ali o čher na pelo, adalese soi čerdo upro temelji oto bar.

26 Svako kova šunela akala mle lafija, a na čerela len, ovi sar o dilino manuš kova čerela plo čher upri pošik.

27 I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čher, i adava čher pelo hem ulo bari ruševina.”

28 Kad o Isus završindža ple vaćeribnaja, o narodo inele zadivime lesere sikavibnaja,

29 adalese so sikavđa sar okova kole isi autoritet, a na sar lengere učitelja e Zakonestar.

8

O Isus sasljari e gubavco

(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

1 Sar o Isus huljela ine tari gora, baro narodo dželo palo leste.

2 Otojekhvar alo koro leste nesavo gubavco, pelo ko kočija anglo leste hem phendja: “Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!”

3 I o Isus pružindža plo vas, dolindža le hem phendja: “Mangava, ov sasljardo!”

I otojekhvar ulo sasljardo otí guba.

4 Tegani o Isus phendja lese: “Ma vaćer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva, sar so naredindža o Mojsije, zako svedočanstvo olendje.”

O kapetani mothoj pli vera ano Isus

(Lk 7,1–10; Jn 4,43–54)

5 Kad o Isus đerdinđa ki diz Kafarnaum, alo koro leste jekh kapetani e rimljanengoro, kova inele upreder šel vojnici, hem rodindā lestar pomoć

6 vaćerindoj: "Gospode, mlo sluga pašljola čhere nepokretno hem ano bare dukha."

7 O Isus phendā lese: "Ka avav te sasljarav le."

8 A o kapetani phendā: "Gospode, na injum dostoјno te đerdine maje ko čher. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

9 Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhese vaćerava: 'Dža!' – i ov džala. A averese vaćerava: 'Ava!' – i ov avela. A mle slugase vaćerava: 'Ćer adava!' – i ov čerela."

10 A o Isus kad šundā adava, iznenadinđa pe, irindā pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phendā lende: "Čače vaćerava tumendē, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.

11 A vaćerava tumendē hem akava: but džene ka aven tari sa i phuv, taro istok hem taro zapad, hem ka oven uzalo astali e Avraameja, e Isaakeja hem e Jakoveja ki gozba ano carstvo e nebosoro.

12 A okola kolendē o carstvo pripadini ka oven frdime avri taro carstvo, ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

13 Tegani phendā e kapetanese: "Dža! Nek ovel ađahar sar so verujindan!"

I ko adava momenti e kapetanesoro sluga saslišo.

*O Isus sasljari bute nambormen hem opsednutim
(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)*

¹⁴ Kad o Isus alo e Petrese ko čher, dikhla lesere sasuja sar pašljola namborme hem isi la bari jag.

¹⁵ I o Isus dolindā lakoro vas hem i jag muklja la, i oj uštini hem lelja te poslužini le.

¹⁶ Kad peli i rat, ande koro leste bute manušen ano kolende inele o demonja hem ov lafeja ispuđindā e duhen hem sasljardā sa e nambormen.

¹⁷ Ađahar pherdilo okova so phendā o proroko o Isaija:

“Ov lelja amare bizoralipa
hem legarda amare nambormipa.”

*Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Lk 9,57–62)*

¹⁸ Kad o Isus dikhla da but džene čedinde pe uzalo leste, naredindā ple učenikonenđe te nakhen ki aver strana oto jezero.

¹⁹ Tegani alo đi leste jekh učitelj e Zakonestar hem phendā: “Učitelju, ka džav tuja kaj god tu džaja.”

²⁰ A o Isus phendā lese: “E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljarav mlo šero.”

²¹ Aver učeniko phendā lese: “Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute.”

²² A o Isus phendā lese: “Phir pala mande hem muk o mule te parunen ple mulen.”

*E Isuse šunena hem o barvalja hem o panja
(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)*

²³ I kad o Isus ġerdindā ano čamco, palo leste ġerdinde hem lesere učenici.

²⁴ I otojekhvar upro jezero muklja pe jekh zorali barval da o čamco lelja te pherđol pani oto talasija, a o Isus sovela ine.

²⁵ O učenici ale uzalo leste hem džangavde le vačerindoj: “Gospode, spasin amen, meraja!”

²⁶ O Isus pučlja len: “Sose darana, tikora verakere manušalen?”

Tegani uštino, naredindā e barvaljače hem e jezerose te ačhon, i ulo baro mir.

²⁷ A o manuša ule začudime hem pučle: “Kovai akava so di o barvalja hem o jezero šunena le?”

*O Isus ispudini e demonen e duje manušendar
(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)*

²⁸ I kad o Isus reslo ki aver strana oto jezero, ano krajo e Gadaresoro, iklile anglo leste duj manuša opsednutime demonencar kola avena ine taro grobija. Edobor inele nasilna da niko našti ine te nakhel adale dromeja.

²⁹ Otojekhvar vičinde: “So mangeja amendar, Čhaveja e Devlesereja? Akari li aljan te mučine amen angleder nego so valjani?”

³⁰ A po dur olendar jekh baro krdo oto bale hana ine.

³¹ O demonja molinde e Isuse: “Te ispudinđan amen, bičhal amen ano okova krdo oto bale.”

³² Ov phendā lendē: “Džan!”

I on iklile e duje manušendar hem ġerdinde ano bale. I sa o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslike ano pani.

³³ A okola so arakhena ine e balen, našle hem dželete ki diz te vaćeren e manušendje sa so ulo, hem adava so ulo e opsednutimencar.

³⁴ Tegani sa o manuša ot i diz ale koro Isus. Kad dikhle le, lelje te molinen le te džal taro lengoro krajo.

9

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija

(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

¹ O Isus đerdinda ano čamco, nakhino ki aver strana hem reslja pese ki diz.

² Adari nesave manuša koro leste ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

Kad o Isus dikhla lengiri vera, phendja e nambormese: "Ma dara, mlo čhavo, oprostimei će te grehija!"

³ A nesave učitelja e Zakonestar vaćerde ana pumende: "Akava hulini!"

⁴ O Isus džanđa so mislinena, pa pučlja len: "Sose ađahar bišukar mislinena ano tumare vile?

⁵ Soi po lokhe te phenel pe: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti hem phir'?

⁶ Ka dokažinav tumenđe da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinav o grehija." Tegani phendja e manušese kova našti ine te phirel: "Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

⁷ I ov uštino hem dželo čhere.

⁸ Kad o narodo dikhla adava, inele zadirime hem lelje te slavinen e Devle so e manušendje dindja esavko autoritet.

*O Isus alo zako grešnici
(Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)*

⁹ Sar džala ine adathar, o Isus dikhlij a jekhe manuše palo anav Matej* sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, pa phendā lese: “Phir pala mande!” I o Matej uštino hem dželo palo leste.

¹⁰ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Matejesoro, but carinici hem avera grešnici ale te han oleja hem lesere učenikonencar.

¹¹ Kad o fariseja dikhle adava, pučle lesere učenikonen: “Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?”

¹² A o Isus šundža adava, pa phendā: “E sastende na valjani doktori, nego e nambormende.

¹³ Nego, džan hem sikljoen so značini akava: ‘Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven.’

Adalese so, na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen.”

*E Isusesoroi sikaviba nevo
(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)*

¹⁴ Tegani e Jovanesere e Krstiteljesere učenici ale koro Isus hem pučle le: “Sar adava amen hem o fariseja postinaja, a te učenici na postinena?”

¹⁵ O Isus phendā lendē: “Tugujinena li e mladoženjasere amala kadi olencar o mladoženja? Na. Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani ka postinen.

* **9:9** Matej Ko Evandelje e Markosoro hem e Lukasoro akava manuš vičini pe Levije.

16 Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto fostani hem ka čerel po bari rupa.

17 Ni i nevi mol na čhorela pe ano purane morčha. Te čerđa pe ađahar, kad i mol ka zreloni, o morčha ka pharavđon hem ka oven uništīme, a i mol ka čhordđol. Nego, i nevi mol čhorela pe ano neve morčha, i soduj ka oven arakhle.”

*O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja
(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)*

18 Sar o Isus vaćeri ine adava, alo jekh vođa e sinagogakoro, pelo ko kočija anglo Isus hem phendja: “Mli čhaj akana muli. Ali tu ava hem čhiv to vas upro late hem oj palem ka živini.”

19 O Isus uštino hem ple učenikonencar dželo palo leste.

20 I dikh, nesavi đuvli kolatar dešu duj berš thavdindja rat nakhini oto palal e Isusesec hem dolindja pe upro lesere fostanesoro krajo,

21 adalese so phendja ana peste: “Samo te dolav man upro lesoro fostani, ka ovav sasljardi.”

22 O Isus irindja pe, i kad dikhlja la, phendja laće: “Ma dara, mli čhaj, ti vera sasljarđa tut.”

I oj odmah saslili.

23 Kad o Isus đerdindja ko čher e sinagogakere vođasoro, dikhlja e manušen kola zbog i muli čhaj bašalena flaute hem averen kola galaminena.

24 I phendja lendje: “Džan tumendje! I čhajori na muli, nego sovela.”

I on asandile lese.

²⁵ Kad o manuša inele ikalde avri, o Isus đerdinđa adari kaj inele i čhajori, dolindđa la oto vas hem oj uštini.

²⁶ I adava šundilo ko sa adava krajo.

O Isus sasljari duje kororen

²⁷ Sar o Isus džala ine adathar, duj korore manuša dželete palo leste vičindoj: "Smilujin tut amendje, Čhaveja Davidesereja!"

²⁸ Kad đerdinđa ano čher, ale anglo leste o korore, i o Isus pučlja len: "Verujinena li da me šaj te sasljavar tumen?"

A on phende: "Oja, Gospode!"

²⁹ Tegani čhivđa ple vasta upro lengere jačha hem phendā: "Nek ovel tumenđe sar so verujinena."

³⁰ I on lelje te dikhen. Tegani o Isus zorale upozorinda len vaćerindoj: "Nikase ma vaćeren akalestar."

³¹ Ali on dželete hem vaćerde olestar ko sa adava krajo.

O Isus sasljari e manuše kova našti ine te vaćeri

³² I sar on ikljona ine taro čher, nesave manuša ande anglo Isus jekhe manuše kova našti ine te vaćeri, kova inele opsednutime demoneja.

³³ Kad o Isus ispudinđa e demone, o manuš lelja te vaćeri. I o narodo inele zadivime hem phende: "Nikad adahar nešto na dikhlijam ano Izrael!"

³⁴ A o fariseja vaćerena ine: "E demonengere šerutnesere zoralipnaja ispudini e demonen!"

E Devlese valjanena učenici kola ka sikaven e manušen

35 O Isus džala ine ko sa o dizja hem o gava hem sikaj e manušen ano lengere sinagoge, vaćerindoj o Šukar lafi e carstvostar hem sasljarindoj e manušen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

36 Kad dikhlja e narodo, ine lese pharo olendje, adalese so inele uznemirime hem bespomočna sar bakre bizo pastiri.

37 Tegani phendā ple učenikonendje: "I žetvai bari, a hari bućarne te čeden."

38 Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bućarnen ki žetva pli."

10

O Isus bičhali e apostolen te vaćeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

1 O Isus vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem dindja len autoritet upro bišukar duhija, te ispuđinen len, hem te sasljaren svako nambormipe hem bizoralipe.

2 A akavai o anava e dešu duje apostolengere:
Simon, vičime Petar,
Andreja, e Petresoro phral,
Jakov, e Zevedejesoro čhavo,
Jovan, e Jakovesoro phral,

3 Filip,
Vartolomej,
Toma,
Matej, o cariniko,
Jakov, e Alfejesoro čhavo,
Tadej,

4 Simon Zilot
hem Juda Iskariot, kova posle izdajinda e Isuse.

5 O Isus bičhalđa akale dešu dujen vaćerindoj:
"Ma džan koro manuša taro avera nacije hem ma
đerdinen ki nisavi diz e samarijakiri,

6 nego najangle džan koro našalde bakre e
izraelesere narodostar.

7 Džan hem vaćeren lendē dai o carstvo e
nebosoro paše.

8 Sasljaren e nambormen hem e gubavonen,
vazden e mulen hem ispudinen e demonen. Bizo
pare priminđen, bizo pare den.

9 Ma len tumencar zlatna, ni srebrna, ni
bakarna kovanice ano tumare pojasijsa,

10 ni torba dromese, ni aver gad, ni buderi
obuća, ni štapi, adalese so o bućarno zaslužini pli
plata.

11 Kad đerdinena ki nesavi diz ili gav, roden
nekas ko ka primini tumen te ačhoven koro leste
đikote na džana adathar.

12 So đerdinena ko adava čher, vaćeren: 'Mir
akale čhereste'.

13 Te o čherutne priminde tumen, tumaro mir
nek ačhol olencar. A te na priminde tumen,
tumaro mir nek irini pe tumendē.

14 Te neko na primindja tumen ili te na manglja
te šunel tumare lafija, ikljoven taro adava čher
ili tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare
prendar sar znako zako zoralo odbiba.

15 Čače, phenava tumendē, ko dive oto baro
sudo ka ovel po lokhe e manušendje tari Sodoma
hem Gomora negoli e manušendje tari adaja diz."

O Isus vaćeri e učenikonenđe da ka oven progonaime

(Mk 13,9–13; Lk 21,12–17)

16 “Ače, bičhalava tumen sar bakren maškaro ruva. Adalese oven lukava sar o sapa, a birumime sar o golubija.

17 Arakhen tumen, adalese so o manuša ka legaren tumen ko sudo hem ka šibinen tumen pumendje ano sinagoge.

18 Adalese so injen mle učenici, ka legaren tumen ko sudo anglo vladarija hem anglo carija. Adava ka ovel te šaj olendje hem e manušendje taro avera nacije te svedočinen mandar.

19 Kad on ka preden tumen, ma oven zabrinuta sar hem so te vaćeren, adalese so tegani ka del pe tumendje so te vaćeren.

20 Adalese so naka vaćeren tumen, nego o Duho tumare nebeskone Dadesoro ka vaćeri prekala tumende.

21 O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lendje te oven mudarde.

22 Sare ka mrzinen tumen zbog mande. Ali kova ačhola verno đi o kraj, ka ovel spasime.

23 Kad ka len te progoninen tumen ani jekh diz, našen ki aver. Čače vaćerava tumendje, naka resen te čeren ano sa o dizja e Izraelesere okova sose injen bičhalde angleder so me, o Čavo e manušesoro, ka avav.

24 Nane o učeniko upreder o učitelji, ni o sluga upreder o gospodari.

25 Dovoljnoi e učenikose te ulo sar lesoro učitelji, a e slugase te ulo sar lesoro gospodari. Te man, e domaćine, vičinde ‘Veelzeyul’ – Sotoni – kobor više tumen, mle čherutnen, ka vičinen po bišukare anavencar!”

*O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese
(Lk 12,2–7)*

²⁶ “Adalese, ma daran olendar, adalese so sa soi garavdo, ka dičhol hem sa soi tajno, ka šundol.

²⁷ So vaćerava tumendē ani tomina, vaćeren ko svetlost; hem so pohari vaćerava tumendē ko kan, vaćeren taro krovija sare te šunen.

²⁸ Ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, a našti te mudaren hem i duša. Nego daran e Devlestар kova hem i duša hem o telo šaj te uništini ano pakao.

²⁹ Na biknena pe li duj čiriklja zaki samo jekh najtikori kovanica? A palem, nijekh olendar na perela ki phuv, a adava te na mukel tumaro Dad kovai ano nebo.

³⁰ A tumendēi svako bal ko šero džendo.

³¹ Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!”

*O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša
(Lk 12,8–9)*

³² “Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka priznajinav dai ov mlo.

³³ A svako kova anglo manuša odreknini pe mandar, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka odrekninav man olestar.”

*E Isusesoro lafi ka anel podela
(Lk 12,51–53; 14,26–27)*

³⁴ “Ma te mislinen da aljum te anav mir ki phuv. Na aljum te anav mir, nego mači.

³⁵ Aljum te razdvojinav:

‘e čhave lesere dadestar
e čhaja lakere dajatar
e borja lakere sasujatar.

³⁶ E manušese ka oven neprijatelja lesere
čherutne.’

³⁷ Ko volini ple dade ili pla daja više nego man,
nane dostoјno te ovel mlo učeniko. Ko volini ple
čhave ili pla čhaja više nego man, nane dostoјno
te ovel mlo učeniko.

³⁸ Ko na lela plo krsto hem na džala pala mande,
nane dostoјno te ovel mlo učeniko.

³⁹ Ko arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali
plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.”

*Nagrada okolendje kola priminena e učenikonen
(Mk 9,41)*

⁴⁰ “Ko primini tumen, man primini, a ko primi-
ni man, primini e Devle kova bičhalđa man.

⁴¹ Ko primini e proroko adalese soi proroko,
proročko nagrada ka primini, hem ko primini
e pravedniko adalese soi pravedno, pravedničko
nagrada ka primini.

⁴² Ko dela hem samo jekh šudri čaša pan-
jeja jekhese akale najtikore manušendar te pijel
adalese soi mlo učeniko, čače vaćerava tumendje
da naka našali pli nagrada.”

11

*O Isus vaćeri dai čače o Jovan proroko
(Lk 7,18–35)*

¹ Kad o Isus završindja adaleja so dindja uput-
stvija ple dešu duje učenikonendje, dželo adathar

te sikaj hem te propovedini ano dizja e galilejakere.

² A kad o Jovan o Krstitelj ano phandlipe šunđa adalestar so o Hrist čerela, bičhalđa ple učenikonen

³ te pućen le: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

⁴ O Isus phendja lendje: "Džan hem vaćeren e Jovanese so šunena hem so dikhena:

⁵ o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci sasljovena, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororenđe vaćeri pe o Šukar lafi.

⁶ Vaćeren lese hem akava: bahtaloi okova kova na našali pli vera ana mande."

⁷ Kad e Jovanesere učenici dželete, o Isus lelja te vaćeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?

⁸ Ili so ikliljen te dikhen? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola soi urjavde ano barvale šeja bešena ano e carosere palate.

⁹ Ili so ikliljen te dikhen? E proroko? Oja, vaćerava tumendje, ovi po više oto proroko!

¹⁰ Ovi okova kolestar pisime ano Svetu lil:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute,
kova ka pripremini će o drom.'

¹¹ Čače vaćerava tumendje: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar e Krstiteljestar, a o najtikoro manuš ano carstvo e nebosoro po baroi olestar.

12 Taro dive e Jovanesere kad lelja te propovedini i sa ði akana o carstvo e nebosoro trpini nasilje hem o nasilna manuša prelena le.

13 Adalese so sa o proroci hem o Zakoni prorokujinde e carstvostar ði o dive e Jovanesere.

14 Te manglijen te prihvatinen adava, ovi o Ilija kova valjanða te avel.

15 Kas isi kana, nek šunel!

16 A kasar te uporedinav akala generacija? Sličnai e čhavorenđe kola bešena ko trg hem vaćerena jekh averese:

17 ‘Bašalđam tumendje veselo, a na čhelđen.
Đilabđam tužno, a na rundjen!’

18 Ađahar, kad alo o Jovan, ni halja ni pilja sar avera, a phenena: ‘O demoni ano leste!’

19 A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: ‘Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!’ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe ko ple delja.”

*O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe
(Lk 10,13–15)*

20 Tegani o Isus lelja te ukorini e manušen taro dizja ano save ule but lesere čudesija so na pokajinde pe.

21 “Jao tumendje, manušalen taro Horazin! Jao tumendje, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškarlo manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka urjen pe ine ano šeja oto kanaj hem ka čhoren

pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

²² Ali, vaćerava tumendē: e manušendē taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumendē.

²³ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li đi o nebo ka vazden tumen? Đi o than e mulengoro isi te peren. Adalese so, te oven ine čudesija maškarō manuša tari Sodoma save ule maškara tumende, ka pokajinen pe ine hem i Sodoma ka ačhol ine đi avdive.

²⁴ Ali, vaćerava tumendē: e manušendē tari Sodoma ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumendē.”

*O Čhavo mothoj e Dade hem dela odmor
(Lk 10,21–22)*

²⁵ Tegani o Isus phendā: “Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolendē kolai sar čavore.

²⁶ Oja, Dade, čerđan adava adalese so ađahar manglijan.

²⁷ Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolendē o Čhavo mangela te mothoj le.

²⁸ Aven kora mande sare kola injen umorna hem kola akharena pharipe, hem me ka ločharav tumen.

²⁹ Len o jaram mlo upra tumende hem sikljovent mandar, adalese so injum krotko hem

ponizno ano vilo. Ađahar ka arakhen odmor tumare dušendje.

³⁰ Adalese soi mlo jaram lokho hem mlo pharipe nane pharo.”

12

*O Isus po baro hem oto savato
(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)*

¹ Ko adava vreme o Isus ko jekh savato nakhino maškarō njive, a lesere učenici bokhalile hem lelje te čeden e đivesoro klaso hem te han le.

² Kad dikhle adava o fariseja, phende lese: “Dikh, te učenici čerena so palo Žakoni na tromal pe ko savato.”

³ A o Isus phenđa lendje: “Na čitindđen li ano Sveto lil so čerđa o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?

⁴ Đerdindđa ano čher e Devlesoro, hem ov hem okola so inele oleja hale o posvetime maro savo na inele muklo te han on, nego samo o sveštenici.

⁵ Ili, na čitindđen li ano Žakoni so ko savato o sveštenici kandena ano Hram hem ađahar phagena o Žakoni, a palem, nane kriva?

⁶ A me phenava tumendje: Akatei neko po baro oto Hram!

⁷ Te džanen ine so značini: ‘Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven’, naka osudinen ine akalen kola nane kriva.

⁸ Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro.”

*O Isus sasljari ko savato
(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)*

⁹ I adathar o Isus dželo ki lengiri sinagoga.

10 A adari inele jekh manuš kasoro vas inele šuko. O fariseja rodinde zako so te tužinen e Isuse, i pučle le: "Tromal pe li ko savato te sasljari pe?"

11 Ov phendā lendē: "Ko tumendar naka dolel hem te ikali ple jekhe bakre te pelo ani rupa ko savato?

12 A kober o manuš po but vredini e bakrestar! Adalese, ko savato tromal pe te čerel pe šukaripe."

13 Tegani phendā okole manuše: "Pružin to vas!" Ov ispružindā plo vas hem lesoro vas ulo sasto sar soi o dujto.

14 A o fariseja iklile hem lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O Isusi e Devlesoro birime sluga

15 A kad o Isus dodžandā adava, cidindā pe adathar. Palo leste dželete but džene hem ov sasljardā sa e nambormen maškar olende

16 hem upozorindā len te na vaćeren averendē koi ov.

17 Adaleja pherdilo adava so inele vaćerdo prekalo proroko Isaija:

18 "Ače o sluga mlo, kole birindum.

Mlo volime, ano kolestei mli duša bahtali.
Ka čhivav upro leste mle Duho

hem ov ka proglašini i pravda e nacijendē.

19 Naka čerel kavga ni ka vičini,
naka šundol lesoro glaso ko droma.

20 Ni i gazime trska naka phagel,
ni ka mudari i jag e memeljakiri savi samo so
nane te mudardol
sa đikote na čerela i pravda te pobedini.

21 Olese ano anav ka ovel i nada e nacijengiri!"

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

22 Tegani ande anglo Isus jekhe manuše opsednutime demoneja, kova našti ine te dikhel hem te vaćeri. O Isus sasljarda le hem o manuš lelja te vaćeri hem te dikhel.

23 I sare kola dikhle adava inele but zadirime hem puče pe: “Te nane akava o Čavo e Davidesoro?”

24 Kad šunde adava o fariseja, phende: “Akava ispudini e demonen e Veelzevulesere zoralipnaja, kovai e demonengoro šerutno.”

25 Ali o Isus džandža lengere mislij, i phendā lendje: “Svako carstvo savoi ana peste podelime, ka ačhol pusto. I diz ili o čher savoi ana peste podelime ka perel.

26 Te o Sotoni e Sotone ispudini, ovi ana peste podelime. Sar onda lesoro carstvo ka ačhol?

27 A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispudinena len? Adalese on ka dokažinen tumendje da na injen u pravu.

28 Ali te me e Devlesere Duhoja ispudinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende.

29 Ili, šaj li neko te đerdini ko čher e zorale manušesoro hem te čorel le, a angleder adalestar te na phandel le? Tegani ka šaj te čorel sa oto čher.

30 Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela.

31 Adalese vaćerava tumendje: e manušendje ka šaj te ovel oprostime svako greh hem hula,

ali naka ovel lendē oprostime i hula upro Svetu Duho.

³² I te vaćerđa neko lafi protiv o Čavo e manušesoro, ka šaj te ovel lese oprostime. Ali te vaćerđa protiv o Svetu Duho, naka ovel lese oprostime ni ko akava sveto ni ko okova savo avela.

*O kaš hem lesoro plod
(Lk 6,43–45)*

³³ Barjaren šukar kaš, i lesoro plod ka ovel šukar, ili barjaren bišukar kaš, i lesoro plod ka ovel bišukar, adalese so o kaš pendžari pe palo lesoro plod.

³⁴ E sapengere čhavalen! Sar šaj tumen kola injen bišukar te vaćeren nešto šukar? Adalese so o muj vaćeri okova sojai o vilo pherdo.

³⁵ E šukare manušestar ikljola šukaripe e šukaripnastar savoi ano leste, a e bišukare manušestar ikljola bišukaripe e bišukaripnastar savoi ano leste.

³⁶ Ali phenava tumendē: o manuša ka odgovorinen ko dive oto baro sudo zako svako čučo lafi savo vaćerena.

³⁷ Adalese so, palo te lafija ka ove opravdime ili osudime.”

*O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar
(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)*

³⁸ Tegani nesave učitelja e Zakonestar hem nesave fariseja phende e Isusese: “Učitelju, mangaja te dikha nesavo znako tutar sar dokaz da injan e Devlesttar.”

³⁹ A o Isus phendā lendē: “I bišukar hem i neverno generacija rodela znako, ali nisavo znako

naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

40 Adalese so, sar so 'o Jona trin dive hem trin raća inele ano vodi e bare maćhesoro', ađahar hem me, o Čavo e manušesoro, trin dive hem trin raća ka ovav ani phuv.

41 Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedindā, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!

42 Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladindā ki južno phuv ka uštel protiv akaja generacija hem ka osudini la, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!"

*Kad o bišukar duho palem irini pe
(Lk 11,24–26)*

43 "Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le,

44 vaćeri: 'Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.' I irindā pe hem arakhlja o čher čučo, šulavdo hem namestime.

45 Tegani džala hem lela peja efta avere duhen, po bišukaren pestar, i đerdinena ano adava manuš hem ačhovena adari. I ko kraj adale manušese ovela po bišukar nego angleder. Ađahar ka ovel hem akala bišukara generacijaja."

*E Isusesiri čačikani porodica
(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)*

46 Sar o Isus pana vaćeri ine e manušende, ale lesiri daj hem lesere phralja hem terdine avri mangindoj te vaćeren oleja.

47 I neko phendā lese: “Eče, ti daj hem te phralja terđovena avri. Mangena te vaćeren tuja.”

48 A o Isus phendā lese: “Koi mli daj hem koi mle phralja?”

49 Tegani vasteja mothovđa nakoro ple učenici hem phendā: “Ače mli daj hem mle phralja.

50 Adalese so, svako kova čerela i volja mle Dadesiri kovai ano nebo, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj.”

13

*O Isus vaćeri i priča oto sejaći
(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)*

1 Ko adava dive o Isus iklilo taro čher hem dželo te bešel uzalo jezero te sikaj.

2 Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese đerdindā ko čamco hem beštino, a o manuša terđona ine ki phuv uzalo jezero.

3 I but so vaćerđa lendje ano priče, sar akaja:

“Šunen! Iklilo o sejaći te sejini.

4 I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

5 A nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

6 Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šućile, adalese so na ine len baro koreno.

7 A nesave pele maškaro kare, i o kare barile hem tasavde len.

8 A nesave pele ki šukar phuv hem ande bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime.

9 Kas isi kana, nek šunel!"

*Sose o Isus vaćeri ano priče
(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)*

10 E Isusesere učenici ale koro leste hem pučle le: "Sose vaćereja e manušendje ano priče?"

11 A ov phenda lendje: "Adalese soi tumendje dindo te džanen o tajne oto carstvo e nebosoro, a olendje nane dindo.

12 Adalese so, đijekhe kas isi džandipe, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le.

13 Adalese vaćerava lendje ano priče, adalese so anglo jačha na dikhena hem anglo kana na šunena ni na haljovena.

14 Ađahar upro lende pherđola o proroštvo e Isaijasoro:

'Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljoven;
ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

15 Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,
phareste šunena kanencar
hem phandle pumare jačha,
te na dikhen jačhencar
hem te na šunen kanencar,
a vileja te na haljoven.
Adalese našti te irinen pe kora mande

te sasljarav len.'

16 Ali blago tumare jačendje so dikhena hem blago tumare kanendje so šunena.

17 Čače phenava tumenđe: But proroci hem pravednici edobor mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde."

*Sostar vaćeri i priča oto sejači
(Mk 4,13–20; Lk 8,11–15)*

18 "Šunen akana sostar vaćeri pe ani priča oto sejači:

19 Svakonese kova šunela o lafi oto carstvo e nebosoro, a na haljola le, avela o Bišukar hem čorela lestar okova soi lese sejime ano vilo. Adavai o than ko drom ko savoi sejime o zrnja.

20 A o than e barencar ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi hem odmah lela le radosno.

21 Ali, adalese so nane le baro koreno ana peste, na trajini but. Kad avela i nevolja ili o progonstvo zbog o lafi, ov odmah otpredala oti vera.

22 A o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi, ali o brige akale dživdipnasere hem o zavodljivost e barvalipnasoři tasavena o lafi, i našti anel bijandipe.

23 A i šukar phuv ki savi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela hem haljovela o lafi. Ov čače anela bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime."

Priča oto điv hem oto kukolj

24 O Isus dindža len hem aver priča: “O carstvo e nebosoroi slično sar kad o manuš pese ki njiva sejindža o šukar seme.

25 Ali, sar sare sovena ine, alo lesoro neprijatelj, sejindža kukolj maškaro điv hem dželo.

26 A kad barilo o điv hem kad anda bijandipe, dikhlilo hem o kukolj.

27 O sluge ale koro domaćini hem pučle le: ‘Gospodarona, ini tu sejindjan šukar seme tuće ki njiva? Kotar onda adava kukolj?’

28 A ov phendža lendje: ‘O neprijatelj adava čerđa.’

Tegani o sluge pučle le: ‘Mangeja li te dža te ikala o kukolj?’

29 A ov phendža: ‘Na, adalese so tumen ko ikaliba o kukolj šaj te ikalen hem o điv.

30 Muken soduj te barjon di ki žetva. I kad ka avel o vreme e čedibnasoro, ka phenav okolendje kola čedena: Ikalen najangle o kukolj hem phanden le ko kupe te tharel pe, a o điv čeden hem čhiven le maje ki šupa.’”

*Priče oto zrno e gorušicakoro hem oto kvasco
(Mk 4,30–34; Lk 13,18–21)*

31 O Isus dindža len hem aver priča: “O carstvo e nebosoroi slično e zrnose oti gorušica save o manuš lelja hem sejindža pese ki njiva.

32 Ovi čače najtikoro oto sa semenja, ali kad barjola ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, ovela kaš, i o čiriklja avena hem čerena gnezdija upro lesere granke.”

33 Phendža lendje hem aver priča: “O carstvo e nebosoroi slično e kvascose save i đuvli lelja hem

čhivđa ano but baro čaro vareja, i ov čerđa sa o humer te uštel.”

³⁴ Sa adava o Isus vaćerđa e manušenđe ano priče. Na vaćerđa lende ništa bizo priče.

³⁵ Ađahar pherdilo okova soi vaćerdo prekalo proroko:

“Mlo muj ka phravav ano priče,
ka vaćerav okova soi garavdo pana taro čeriba e svetosoro.”

Sostar vaćeri i priča oto điv hem oto kukolj

³⁶ Tegani o Isus bičhalđa e manušen čhere, i đerdindža ko čher. Lesere učenici ale koro leste hem phende: “Vaćer amendě sostar vaćeri pe ani priča oto kukolj ki njiva.”

³⁷ Ov phendža lende: “Okova kova sejinda o šukar semei o Čhavo e manušesoro,

³⁸ a i njivai o sveto. O šukar semei o čhave e carstvosere, a o kukolj o čhave e Bišukaresere.

³⁹ O neprijatelj kova sejinda o kukolj – adavai o beng. I žetva – adavai o kraj e svetosoro, a okola kola čedena – adalai o anđelja.

⁴⁰ Sar so o kukolj ikali pe hem tharela pe, ađahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro.

⁴¹ Me, o Čhavo e manušesoro, ka bičhalav mle andelen te ikalen taro mlo carstvo sarijen kola čerena averen te grešinen hem kola čerena bišukaripe

⁴² hem ka frden len ani jagali peć, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.

⁴³ Tegani o pravednici sar o kham ka sijajinen ano carstvo pumare Dadesoro. Kas isi kana, nek šunel!”

Priča oto garavdo blago

⁴⁴ “O carstvo e nebosoroi sar o blago garavdo ki njiva. Kad o manuš arakhi le, palem garaj le hem radosno džala te biknel sa so isi le hem činela adaja njiva.”

Priča oto dragoceno biseri

⁴⁵ “Palem, o carstvo e nebosoroi sar kad o trgovco rodela šuže biserja.

⁴⁶ Kad arakhi jekh dragoceno biseri, džala hem biknela sa so isi le hem činela le.”

Priča oti mreža zako mačhe

⁴⁷ “Palem, o carstvo e nebosoroi sar i mreža frdimi ano jezero ani savi dolinde pe mačhe oti svako vrsta.

⁴⁸ Kad i mreža pherđola, o manuša ikalena la ki phuv. Tegani bešena hem e šukare mačhen čhivena ano čare, a e bišukaren frdena.

⁴⁹ Ađahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro. Ka aven o anđelja hem ka ciden e bišukare manušen e pravednikonendar

⁵⁰ hem ka frden len ani jagali peć, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.

⁵¹ Haliljen li sa adava?”

On phende: “Oja.”

⁵² A ov phendā lendē: “Adalese svako učitelj e Zakonestar kovai sīkavdo oto carstvo e nebosoro – ovi sar o domaćini kova pestar ikali hem o nevo hem o purano blago.”

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret

(Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)

⁵³ Kad o Isus vaćerđa sa adala priče, dželo adathar

54 hem alo ko than kaj barilo. Adari ki sinagoga sikavđa e manušen, a on divinde pe hem pučle: "Kotar lese adaja mudrost hem zoralipe te čerel čudesija?

55 Nane li akava e kaštarutnesoro čhavo? Nane li lesiri daj i Marija, a lesere phralja o Jakov, o Josif, o Simon hem o Juda?

56 Hem nane li sa lesere phenja akate amencar? Kotar lese onda sa adava?"

57 I na mangle te prihvatinen le.

Tegani o Isus phendā lende: "E prorokose dela pe čast ano sa o thana, sem lese ano than kaj barilo hem lese ano čher."

58 I na čerđa but čudesija adari adalese so e manušen na ine vera.

14

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoro

(Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)

1 Ko adava vreme o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunda e Isusesese

2 hem phendā ple slugendje: "Adavai o Jovan o Krstitelj! Uštino taro mule hem adalese šaj te čerel adala čudesija!"

3-4 A o Irod phendā adava adalese so angleder dolindā e Jovane, phandlja le hem frdindā le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjače e Irodijada, ple phralesere e Filipesere romnja.

5 Manglja te mudari e Jovane, ali darandilo e narodostar, adalese so dikhle e Jovane sar proroko.

6 Ali kad inele e Irodesoro bijando dive, e Irodijadakiri čhaj čhelđa anglo gostija. Adava e Irodese but inele šukar.

7 Adalese halja sovli te del la sa so ka mangel.

8 A i daj pherđa la te vaćeri: “De man akate ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro.”

9 E carose pelo žal, ali adalese so halja sovli anglo gostija naredindā te čeren pali lakiri volja,

10 i bičhalđa ple manušen te čhinen o šero e Jovanesoro ano phandlipe.

11 I ande lesoro šero ko čaro hem dinde le e čhajaće, a oj legardā le pla dajaće.

12 I ale e Jovanesere učenici, lelje lesoro telo hem parunde le, i dželete te vaćeren e Isusese so ulo.

*O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen
(Mk 6,33–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)*

13 Kad šundā o Isus adava, dželo adathar čamcoja ko jekh čučo than, te ovel korkoro. Ali o manuša šunde adava hem taro dizja phirindoj dželete palo leste.

14 Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhlija bute manušen, pelo lese žal olendje hem sasljardā e nambormen maškar olende.

15 Kad lelja te perel i rat, nakhle đi leste lesere učenici hem phende: “Ko akava than ništa nane, a već perela i rat. Te muke ine e manušen te šaj džan ko gava te činenfse hajbnase.”

16 A o Isus phendā lendje: “Na valjani te džan. Den len tumen nešto hajbnase.”

17 On phende lese: “Akate isi amen samo pandž mare hem duj mačhe.”

18 A ov phendā: “Anen maje adava akari.”

19 I naredinđa o manuša te bešen ki čar.

Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačhen, dikhija nakoro nebo hem zahvalinđa e Devlese zako hajba. Phaglja o mare hem dindja len ko ple učenici, a o učenici dinde len e manušende.

20 I sare hale đikote na čalile. Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

21 A okola so hale inele đi ko pandž hiljade murša, bizo te dženen pe o đuvlja hem o čavore.

O Isus phirela upro pani

(Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)

22 I odmah palo adava o Isus terindja e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana oto jezero, đikote ov bičhali čhere e manušen.

23 Kad bičhalđa čhere e manušen, uštino ki gora, korkoro, te molini pe. Kad peli i rat, ov pana inele adari, korkoro.

24 A o čamco već inele dur e phuvjatar, hem lelje te khuven le o talasija, adalese so nakoro leste phudinđa i barval.

25 Đi sar maškar trin hem šov o sati prekali rat, o Isus alo nakoro učenici phirindoj upro jezero.

26 Kad o učenici dikhle le sar phirela upro jezero, but darandile. Phende: "Adavai duho!" Hem oti dar lelje te vičinen.

27 Ali o Isus odmah phendja lendje: "Oven hrabra! Me injum. Ma daran!"

28 Ko adava, o Petar phendja lese: "Gospode, te injan tu, naredin majte te avav kora tute upro pani!"

29 I o Isus phendā lese: “Ava!”

O Petar iklilo taro čamco hem lelja te džal nakoro Isus phirindoj upro pani.

30 Ali kad dikhlja kobor zorali i barval, darandilo hem lelja te properel ano pani, i vičindā: “Gospode, spasin man!”

31 O Isus odmah pružindā plo vas hem dolindā le, i phendā lese: “Tikora verakere manušeja, sose sumnjindan?”

32 I kad ġerdinde ko čamco, i barval ačhili.

33 A o učenici ano čamco pele ko kočija anglo Isus hem phende: “Tu čače injan o Čhavo e Devlesoro!”

O Isus sasljari e nambormen ano Genisaret

(Mk 6,53–56)

34 I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri.

35 A kad o manuša taro adava than pendžarde e Isuse, sarijendē taro sa adava krajo vaćerde so alo, i ande koro leste sa e nambormen.

36 Molinena le ine te mukel len samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I ule saste sare kola dolinde pe.

15

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe

(Mk 7,1–13)

1 Tegani nesave fariseja hem učitelja e Zakonestar taro Jerusalim ale koro Isus hem pučle le:

2 “Sose te učenici phagena o adetija amare dadengere? Na thovena pumare vasta angleder o hajba!”

3 A o Isus pučlja len: "A sose tumen phagena e Devlesere naredbe zbog tumare adetija?

4 Adalese so o Devel phendā: 'Poštujin te dade hem te daja' hem: 'Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.'

5 A tumen phenena: 'Ko vaćeri e dadese ili e dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli da adava ka dav sar daro e Devlese,

6 adava manuš na valjani te mothoj poštujiba ple dadese.' Ađahar, zbog tumare adetija, ruminena e Devlesoro lafi.

7 Dujemujengere manušalen! Šukar o Isaija prorokujinda tumendar:

8 'Akala manuša poštujinena man samo mujeja, a lengoroi vilo dur mandar.

9 Džabe poštujinena man, adalese so sikavena o manušikane naredbe sar dai mlo sikaviba."

*O Isus sikaj so o manuša anglo Devel valjani te oven čista andral
(Mk 7,14–23)*

10 O Isus vičindā kora peste e narodo hem phendā lendē: "Šunen hem haljoven:

11 Na meljari e manuše okova so đerdini lese ko muj, nego okova so ikljola taro lesoro muj – adava meljari e manuše."

12 Tegani nakhle nakoro leste o učenici hem pučle le: "Džane li so o fariseja uvredinde pe kad šunde so phendan?"

13 A ov phendā lendē: "Svako biljka sava na sadindā mlo Dad kovai ano nebo, ka ovel ikaldi taro koreno.

¹⁴ Muken tumen olendar! Oni korore hem vođe e kororenđe. A te o kororo legari e korore, soduj ka peren ki rupa.”

¹⁵ O Petar phendā lese: “Vaćer amendje so mangljan te vaćere adala pričaja.”

¹⁶ A o Isus pučlja len: “Ni tumen li pana na haljovena?

¹⁷ Na dikhena li da sa so đerdini ko muj, džala ko vodi hem frdela pe avri taro telo?

¹⁸ Ali, okova so ikljola taro muj, avela taro vilo, hem adava meljari e manuše.

¹⁹ Adalese so taro vilo avena o bišukar mislijia, o mudariba, o preljube, o blud, o čoriba, o hovavno svedočiba hem o hule.

²⁰ Adava meljari e manuše, a o hajba bithovde vastencar na meljari e manuše.”

*I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka
(Mk 7,24–30)*

²¹ I tegani o Isus dželo tari Galileja hem cidindja pe ko krajo e tiresoro hem e sidonesoro.

²² I dikh, nesavi đuvli, Hanaanejka taro adava krajo, ali koro leste hem vičini ine: “Smilujin tut maje, Gospode, Čhaveja Davidesereja! Mli čhaj but patini, adalese soi opsednutime demoneja.”

²³ Ali o Isus na phendā laće nijekh lafi. I lesere učenici nakhle đi leste hem molinde le: “Vaćer laće te džal, adalese so džala pala amende hem vičini!”

²⁴ A ov phendā: “Bičhaldo injum te pomožinav samo e Izraelesere našalde bakrendje.”

²⁵ Ali oj nakhini đi o Isus, peli ko kočija anglo leste hem phendā: “Gospode, pomožin maje!”

26 O Isus phendā lače: “Nane šukar te lel pe o maro e čavorendar hem te frdel pe e įuklorendē.”

27 Aoj phendā: “Oja, Gospode, adalese so hem o įuklore hana o troške save perena taro astali lengere gospodarengoro.”

28 Tegani o Isus phendā lače: “Bari ti vera, įuvlije! Nek ovel sar so mangeja.”

I lakiri čhaj odmah saslili.

O Isus sasljari buten

29 O Isus dželo adathar hem alo dī E galilejakoro jezero. Tegani uklindā ki gora hem beštino adari te sikaj.

30 I but manuša ale koro leste hem pumencar ande e bangen, e kororen, e sakatimen, okolen so našti ine te vačeren hem bute averen, i siđarena ine te čhiven len anglo lesere pre, a ov sasljardā len.

31 I o manuša inelep zadiyime so dikhle so okola so našti ine te vačeren da vačerena, o sakatime sasljovena, o bange phirena hem o korore dikhena, i lelje te slavinen e Izraelesere Devle.

O Isus parvari više oto štar hiljade manušen (Mk 8,1–10)

32 A o Isus vičindā kora peste ple učenikonen hem phendā lende: “Pharo maje akale manušendē. Trin divei mancar, a nane len so te han. Nako te bičhalav len čhere bokhalen, te na peren odrumal.”

33 O učenici pučle le: “Kaj te arakha dovoljno maro ko akava čučo than te da hajbnase sa edobor manušen?”

34 I o Isus pučlja len: “Kobor mare isi tumen?”
On phende: “Efta mare hem hari mačhe.”

35 I o Isus naredindā o narodo te bešel ki phuv.

36 Tegani lelja o efta mare hem e mačhen, zahvalindā e Devlese, phaglja len hem dindā len ko učenici, a o učenici dinde len e manušendē.

37 Sare hale hem čalile, hem efta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

38 A okola so hale inele štar hiljade murša, bizo te dženen pe o đuvlja hem o čhavore.

39 I o Isus bičhalđa e manušen čhere, đerdindā ko čamco hem dželo ko krajo e magadanesoro.

16

*E verakere vođe rodena e Isusestar te dokažini
pe*

(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)

1 I ale koro Isus nesave fariseja hem sadukeja hem iskušinde le ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

2 A ov phendā lende: "Kad perela i rat, džanen te vaćeren: 'Ka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo.'

3 A ko sabale, vaćerena: 'Avdive naka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo hem oblačno.' O izgled e nebosoro džanen te pendžaren, a na džanen te pendžaren o znakija e divengere ano save živijenat!

4 I bišukar hem i neverno generacija rodela znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase."

I tegani ačhavđa len hem dželo.

*O Isus upozorini upro sikaviba e farisejengoro
hem e sadukejengoro*

(Mk 8,14–21)

5 O učenici nakhine ki aver strana oto jezero, ali bisterde te legaren pumencar maro.

6 I o Isus phenda lende: "Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro!"

7 A o učenici lelje te vaćeren maškara pumende: "Adava phenda adalese so na andam amencar maro."

8 O Isus džandja adava hem phenda lende: "Tikora verakere manušalen, sose vaćerena maškara tumende adalestar so nane tumen maro?"

9 Pana li na haljovena? Na setinena tumen li oto okola pandž mare zako pandž hiljade manuša hem kobor korpe čedinđen adalestar so ačhilo?

10 A okola efta mare zako štar hiljade manuša hem kobor bare korpe čedinđen?

11 Sar na haljovena da na vaćerđum tumenđe e marestar, nego te arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro?"

12 Tegani halile da o Isus na vaćerđa lende te arakhen pe taro kvasco zako maro, nego taro sikaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro.

*O Petar phenela dai o Isus o Hrist
(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)*

13 Kad o Isus alo ko krajo e Filipesere Cezarejakoro, pučlja ple učenikonen: "So phenena o manuša, ko injum me, o Čavo e manušesoro?"

14 On phende lese: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o Ilijia, a nesave avera da tu injan o Jeremija ili jekh oto avera proroci."

15 Tegani o Isus pučlja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

16 O Simon o Petar phendā: "Tu injan o Hrist, o Čavo e dživde Devlesoro!"

17 O Isus phendā lese: "Bahtalo injan Simone, čaveja e Jonasereja, adalese so adava na mothovđa će o manuš, nego mlo Dad, kovai ano nebo.

18 A me phenava će: Tu injan o Petar, hem ki adaja stena ka vazdav mli Khandiri, hem o udara e Hadesere naka šaj prelen la.

19 Ka dav tut o ključija e nebosere carstvostar, i sa so phandeja ki phuv, ka ovel phandlo ko nebo, hem sa so ka phrave ki phuv, ka ovel phravdo ko nebo."

20 Tegani zorale naredindā e učenikonendē te na vaćeren nikase dai ov o Hrist.

O Isus vaćeri ple meribnastar

21 Otegani o Isus lelja te mothoj e učenikonendē so valjani te džal ko Jerusalim hem but te patini e starešinendar, e šerutne sveštenikonendar hem e učiteljendar e Zakonestar, hem te ovel mudardo hem o trito dive te uštēl taro mule.

22 I o Petar cidindā le ki strana hem lelja te ukorini le vaćerindo: "Te na del o Devel, Gospode! Nikad naka ovel tuće adava!"

23 A o Isus irindā pe nakoro leste hem phendā lese: "Dža mandar, Sotone! Terđoveja maje ko drom, adalese so na razmislineja devlikane, nego manušikane."

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

24 Tegani o Isus phendā ple učenikonendē: "Ko mangela te džal pala mande, mora te ačhaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

25 Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

26 So vredini e manuše hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe? So o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

27 Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, sigate ka avav ani slava mle Dadesiri, mle anđelencar hem tegani ka irinav sarijende palo lengere delja.

28 Čače vaćerava tumendje, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena e Čhave e manušesere sar avela ple carstvoja.”

17

*E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo
trin učenici
(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)*

1 Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem lesere phrale e Jovane hem uklinda olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore.

2 Adari o Isus ulo averčhane anglo lende: lesoro muj sijajinda sar o kham, a lesere šeja ule parne sar o svetlost.

3 I otojekhvar iklide anglo lende o Mojsije hem o Ilija hem lelje te vaćeren e Isuseja.

4 A o Petar phendja e Isusesese: “Gospode, šukari amendje so injam akate. Te mangeja, ka čerav akate trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.”

5 Sar vaćeri ine adava, učhardja len jekh sjanjno oblako hem taro oblako šundilo glaso savo

vaćerđa: "Akavai mlo Čhavo o volime. Oleja injum bahtalo. Ole šunen!"

⁶ Kad o učenici šunde adava, pele mujeja đi phuv hem but darandile.

⁷ I o Isus alo đi lende, čhivđa ple vasta upro lende hem phenđa lendje: "Ušten hem ma daran!"

⁸ A kad vazdinde pumare šere, na dikhle nikas sem e Isuse.

⁹ I sar huljena ine tari gora, o Isus naredinda lendje nikase te na vaćeren so dikhle sa đikote ov, o Čhavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ O učenici pučle le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vaćerena da prvo o Iliju valjani te avel?"

¹¹ A o Isus phenđa lendje: "Čače prvo o Iliju avela hem palem ka čhivel sa than thaneja.

¹² Ali phenava tumenđe: o Iliju već alo, ali on na pendžarde le, nego čerde oleja sar olendje manglja pe. Ađahar hem o Čhavo e manušesoro ka patini olendar."

¹³ Tegani o učenici halile so adava vaćerđa lendje e Jovanestar e Krstiteljestar.

*O Isus ikali e demone e čhavorestar
(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43)*

¹⁴ Kad ale koro narodo, nakhlo đi o Isus jekh manuš, pelo ko kočija anglo leste

¹⁵ hem phenđa lese: "Gospode, smilujin tut mle čhavese. Adalese so isi le epilepsija hem but mučini pe hem but puti perela ani jag hem ano pani.

¹⁶ Andum le ko te učenici, ali on našti ine te sasljaren le."

17 A o Isus phendā: "O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kotor valjani te ovav tumen-car? Pana kotor valjani te trpinav tumen? Anen adale čavore akari!"

18 Tegani o Isus naredindā e demonese te ikljol e čavorestar, hem iklilo, a o čavoro ko adava momenti saslilo.

19 Tegani o učenici ale đi o Isus, inele korkore, hem puče le: "Sose amen našti ine te ispudina e demone?"

20 A o Isus phendā lendē: "Adalese so injen tikora verakere manuša. Čače vaćerava tumendē: te ovel tumen ine vera sar zrno otī gorušica, ka phenen ine akala goraće: 'Nakh akatar adari', hem oj ka nakhel ine. Hem ništa naka ovel tumendē ine nemoguće.

21 [Ali, akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja hem postibnaja.]"

*O Isus dujto puti vaćeri ple meribnastar
(Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)*

22 I kad čedinde pe ani Galileja, o Isus phendā ple učenikonendē: "Me, o Čavo e manušesoro, sigate ka ovav predime ano vasta e bišukare manušengere.

23 Ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

I o učenici but rastužinde pe.

O Isus platini e hramesoro porez

24 Kad resle ano Kafarnaum, ale koro Petar okola so čedena e hramesoro porez savo inele duj drahme, hem puče le: "Tumaro li učitelj na platini e hramesoro porez?"

25 O Petar phendā lendē: "Platini!"

I kad o Petar đerdindā ko čher, o Isus angleder olestar lelja te vaćeri hem pučlja le: "So mislineja, Simone, kastar e phuvjakere carija čedena i carina ili o porez? Pumare ili averengere čhavendar?"

26 O Petar phendā: "Averengere čhavendar."

Tegani o Isus phendā: "Znači, o čhave na valjani te platinen."

27 Ali, sar te na uvredina len, dža ko jezero hem frde i udica. Phrav o muj e prvine mačhesoro save ka dole hem andre ka arakhe jekh kovanica oto štar drahme. Le la hem platin lendē o porez maje hem tuće."

18

*O poniznai najbare ano carstvo e nebosoro
(Mk 9,33–37; Lk 9,46–48)*

1 Tegani o učenici ale koro Isus hem pučle le: "Koi, onda, najbaro ano carstvo e nebosoro?"

2 O Isus vičindā kora peste jekhe čhavore, čhivđa le maškar olende

3 hem phendā: "Čače vaćerava tumendē, te na obratinden tumen hem te na uljen sar o čhavore, naka đerdinen ko carstvo e nebosoro.

4 Adalese, ano carstvo e nebosoroi najbaro okova kova ovela ponizno sar akava čhavoro.

5 I svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini."

*O Isus upozorini da o iskušenja ka aven
(Mk 9,42–48; Lk 17,1–2)*

6 "Te neko čerela jekhe akale najtikore manušendar, kola verujinena ana mande, te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel tasavdo ano hor e moresoro.

7 Jao e manušende oto sveto adalese so čerena te perel pe ano greh. O iskušenja mora te aven, ali jao e manuše prekala kaste avena!

8 Te to vas ili to pro legari tut ko greh, čhin le hem frde le tatar. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime ili bango nego te oven tut soduj vasta ili pre, a te ove frdime ani večno jag.

9 Te ti jakh legari tut ko greh, ikal la hem frde la tatar. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe samo jekha jakhaja nego te oven tut soduj jačha, a te ove frdime ano jagalo pakao.

10 Pazinen te na dikhen po tele nijekhe akale najtikore manušendar. Adalese so, vaćerava tumendje, lengere andelja ko nebo stalno terđovena anglo mlo Dad, kovai ano nebo.

11 [Adalese so me, o Čavo e manušesoro, aljum te spasinav e našalden.]"

*O Isus vaćeri i priča oto našaldo bakro
(Lk 15,3-7)*

12 "So mislinena: te nesave manuše isi šel bakre i jekh olendar našalđola, so ka čerel? Ka ačhaj e enjavardešu enjen ko gore hem ka džal te rodel e našalde bakre.

13 I te arakhlja le, čače vaćerava tumendje, više ka radujini pe olese nego okole enjavardešu enjendje save na našaldile.

14 Ađahar ni tumaro Dad, kovai ano nebo, na mangela nijekh akale najtikore manušendar te našalđol."

*Sar te čerel pe e vernikonencar kad čerena greh
(Lk 17,3)*

15 "Te to phral čerela greh premala tute, dža korkoro hem vaćer lese ko so grešindja. Te šundja tut, zadobinđan te phrale.

16 Te na šundja tut, legar tuja pana jekhe ili dujen, te šaj 'palo svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvaro.'

17 Te na mangela te šunel ni olen, vaćer e khandirjaće. A te na mangela te šunel ni e khandirja, dikh le sar okole kova na džanel e Devlese ili sar cariniko.

18 Čače vaćerava tumenđe, sa so phandena ki phuv, ka ovel phandlo ano nebo, hem sa so phravena ki phuv, ka ovel phravdo ano nebo.

19 A vaćerava tumenđe hem akava: sa so duj džene tumendar ki phuv sar jekh rodona, mlo Dad, kovai ano nebo, ka del len adava.

20 Adalese so, kotei duj ili trin džene čedime ano mlo anav, me injum adari maškar olende."

O Isus sikaj e učenikonen te oprostinen oto vilo

21 Tegani o Petar nakhlo đi o Isus hem pučlja le: "Gospode, kobor puti te oprostinav mle phralesе kova grešini premala mande? Đi efta puti?"

22 O Isus phendja lese: "Vaćerava će, na efta puti, nego eftavardeš puti po efta!"

23 Ače sose: O carstvo e nebosoroi slično e carose kova odlučindja te rešini o računja ple slugencar.

24 Kad lelja te dženel, ande anglo leste jekhe kova dugujini lese ine deš hiljade kese zlatoga.

25 Adalese so na inole te irini lese adava, o caro naredindā adale sluga, lese romnja, e čhaven hem sa so inole te biknen hem ađahar te irini pe lese o dugo.

26 Tegani o sluga pelo mujeja đi phuv anglo leste hem phendā: 'Ov strpljivo mancar hem sa ka irinav će.'

27 E carose pelo žal olese, oprostindā lese o dugo hem muklja le.

28 Ali kad adava sluga iklilo, reslja jekhe ple amale, avere sluga, kova dugujini lese ine šel srebrna kovanice. Dolindā le hem lelja te tasavel le, vaćerindo: 'Irin maje o dugo!'

29 Tegani lesoro amal pelo mujeja đi phuv anglo leste hem molindā le, vaćerindo: 'Ov strpljivo mancar hem ka irinav će.'

30 Ali ov na manglja te adžićeri, nego dželo hem frdindā ple amale ko phandlipe đikote na irini o dugo.

31 Kad lesere amala, o avera sluge, dikhle so ulo, but ine lendē pharo, i dželete hem vaćerde e carose sa so ulo.

32 Tegani o caro vičindā kora peste e sluga kase oprostindā o dugo hem phendā lese: 'Bišukar slugo! Oprostindum će sa okova dugo, adalese so molindan man!'

33 Na valjanđan li hem tu te ove milosrdno te amalese sar so me injumle milosrdno tuće?'

34 I o caro holjanda, i dindā le ko manuša kola ka mučinen le đikote na irini lese sa o dugo.

35 Ađahar hem mlo Dad, kovai ano nebo, ka čerel tumencar te na oprostindžen tumare phralese oto sa o vilo.”

19

*O Isus sikaj te na ačhaj o rom pe romnja
(Mk 10,1–12)*

1 I kad o Isus završinda ple vaćeribnaja, dželo tari Galileja ko krajo e judejakoro ki aver strana ot i len Jordan.

2 Palo leste džeze but džene hem ov adari sasljarđa e nambormen maškarlo lende.

3 I ale koro Isus nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i pučle le: “Tromal li o rom te ačhaj pe romnja zako bilo so?”

4 Ov phendža lende: “Na čitindžen li ano Sveti lil da ko anglunipe o Stvoritelj ‘ćerđa murše hem đuvlja’?

5 Hem so phendža: ‘Adalese o manuš ka ačhaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo.’

6 Ađahar, on nane više duj, nego jekh telo. Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel ćerđa te oven jekh!”

7 Tegani on pučle le: “Sose onda o Mojsije naredindža o rom te del pe romnjaće lil oto rastaviba kad ačhaj la?”

8 O Isus phendža lende: “O Mojsije muklja tumendje te šaj ačhavem tumare romnjen adalese so injen šerale, ali ko anglunipe na inele ađahar.

9 Ali me vaćerava tumendje: te neko ačhaj pe romnja, sem zbog olakoro blud, i lela avera, čerela preljuba.”

10 Tegani lesere učenici phende: “Tei ađahar maškarom hem i romni, ondai po šukar te na ženini pe manuš.”

11 A o Isus phendā lendē: “Našti adava tumaro lafi sare te prihvatinen, nego samo okola kolendēi dindo.

12 Adalese so isi manuša kola bijandile nesposobna zaki ženidba. Isi hem okola kolen o manuša čerde te oven nesposobna zaki ženidba. A isi hem okola kola, zbog o carstvo e nebosoro, korkore na mangena te ženinen pe. Ko šaj akava te prihvatinī, nek prihvatinī.”

O carstvo e Devlesoroi okolendē kolai ponizna sar o čhavore

(Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

13 Tegani o manuša ande anglo Isus pumare čhavoren te čhivel ple vasta upro lende hem te molini pe, a o učenici braninde lendē.

14 A o Isus phendā: “Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lendē, adalese so esavkendē pripadini o carstvo e nebosoro!”

15 I čhivđa ple vasta upro lende hem blagoslovindā len, a palo adava dželo adathar.

Pharoi e barvalendē te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

16 I dikh, alo koro Isus nesavo manuš hem pučlja le: “Učitelju, savo šukaripe valjani te čerav te ovel man o večno dživdipe?”

17 A o Isus phendā lese: “Sose pučeja man adalestar soi šukar? Isi samo jekh kovai šukar – o Devel! Ali te mangljan te đerdine ko dživdipe, ićer o naredbe!”

18 Ov pučlja: "Save?"

A o Isus phendā: "Akala: 'Ma mudar', 'Ma čer preljuba', 'Ma čor', 'Ma svedočin hovavne',

19 'Poštujin te dade hem te daja' hem 'Volin te pašutne sar korkore tut.'"

20 O terno manuš phendā lese: "Sa adava ićerđum. So valjani pana te čerav?"

21 O Isus phendā lese: "Te mangljan te ove savršeno, dža hem biknin so isi tut, a o pare de e čororenđe i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

22 A kad o terno manuš šunđa adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

23 Tegani o Isus phendā ple učenikonenđe: "Čače vaćerava tumendje, phareste o barvalo ka đerdini ko carstvo e nebosoro.

24 I palem vaćerava tumendje: Po lokhei e kamilaće te nakhel maškarō kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

25 Kad šunde adava, o učenici ule but začudime, i pučle: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

26 O Isus dikhlja len šukar, i phendā: "E manušendje adava nane moguće, ali e Devlese sai moguće."

27 Tegani o Petar phendā: "Ače, amen sa ačhavđam te dža pala tute. So, onda, ka dobina adalese?"

28 A o Isus phendā lendje: "Čače vaćerava tumendje, ko nevo sveto, kad me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko mlo slavno tron, tumen kola dželjen pala mande ka bešen ko dešu duj

tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraele-sere.

²⁹ A svako kova zbog maje ačhavđa o čhera, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e dade, ili e daja, ili e romnja, ili e čhaven, ili o njive, ka dobini šel puti više hem ka nasledini o večno dživdipe.

³⁰ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

20

O Isus vaćeri i priča savi mothoj e Devlesiri darežljivost

¹ “Adalese so, o carstvo e nebosoroi slično e domaćinese kova rano sabale iklilo te rodel bućarnen te čeren buti ano lesoro vinograd.

² Dogovorinda pe e bućarnencar te del len po jekh denari, so inele plata zako jekh dive, i bičhalđa len pese ko vinograd.

³ Kad inele đi sar enja o sati, palem iklilo avri hem dikhla averen sar terđovena ko trg bizi buti,

⁴ i phendā lendē: ‘Džan hem tumen ko mlo vinograd, a me ka platinav tumendē pravedno.’

⁵ I on dželete.

A ov palem iklilo đi sar ko dešu duj o sati, hem đi sar ko trin o sati, hem čerđa isto ađahar.

⁶ Kad inele đi sar pandž o sati, palem iklilo hem arakhlja averen sar terđovena hem pučlja len: ‘Sose sa akava dive terđovena akate bizi buti?’

⁷ On phendā lese: ‘Adalese so niko na dindā amen buti.’

A ov phendā lendē: ‘Džan hem tumen ko mlo vinograd.’

8 Kad peli i rat, o gospodari e vinogradesoro phendā ple manušese kova inele upreder o bućarne: 'Vičin e bućarnen hem platin len počindoj oto okola kola ale zadnja, i đi okola kola ale prva.'

9 Ađahar ale o bućarne so lelje te čeren buti ko pandž o sati, hem svako olendar primindā po jekh denari.

10 Kad ale okola kola prva lelje te čeren buti, mislinde da on ka priminen više, ali hem on priminde po jekh denari.

11 Kad lelje o pare, lelje te buninen pe protiv o domaćini vaćerindoj:

12 'Akala zadnja čerde buti samo jekh sati, a tu platinđan len kober hem amen kola sa akava dive čerđam phari buti hem thabiljam ko kham!'

13 A o domaćini jekhese olendar phendā: 'Amala, me na hovavđum tut. Tu dogovorindan tut mancar te čere buti zako jekh denari.

14 Le ti plata hem dža, a me akalese soi zadnjo mangava te dav edobor kober hem tuće.

15 Nane li man pravo mle parenkar te čerav so me mangava? Ili tu injan ījubomorno so me injum šukar premalo lende?

16 Ađahar okola kolai akana zadnja tegani ka oven prva, a okola kolen akate dikhena sar prvonjen adari ka oven zadnja."

*O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)*

17 Sar džala ine nakoro Jerusalim, o Isus cidindā ki strana e dešu duje učenikonen hem odrumal phendā lendē:

18 “Ače, ukljaja nakoro Jerusalim. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba.

19 Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja te maren muj mancar, te šibinen man hem te čhiven man ko krsto. Ali o trito dive ka uštav taro mule.”

*Najbaroi okova kova kandela
(Mk 10,35–45)*

20 Tegani i daj e Zevedejesere čhavengiri, ple čhavencar, ali koro Isus hem peli mujeja di phuv anglo leste te rodel lestar nešto.

21 O Isus pučlja la: “So mangeja?”

Oj phendā: “Vaćer maje da mle soduj čhave ano to carstvo ka bešen jekh tuće oti desno strana, a jekh oti levo.”

22 A o Isus phendā: “Na džanen so rodena. Šaj li te pijen tari čaša savatar me ka pijav?”

On phende: “Šaj.”

23 I ov phendā lendē: “Čače ka pijen tari mli čaša e patnjaja. Ali nane mlo te vaćerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolendē kolendē mlo Dad spremindā len.”

24 Kad šunde adava avera deš učenici, holjande upro duj phralja.

25 Tegani o Isus vičindā len kora peste hem phendā: “Džanen da o vladarija avere nacijengere gospodarinena olencar hem o bare manuša vladinena upro lende.

26 Ali ma te ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumendē sluga.

27 Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel tumendē robo.

28 Sar so ni o Čhavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel, hem te del plo dživdipe sar otkup butendē.”

O Isus sasljari duje korore manušen

(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

29 Sar o Isus hem lesere učenici ikljovena ine tari diz Jerihon, palo leste dželete but manuša.

30 I dikh, duj korore manuša bešena ine uzalo drom, i kad šunde so o Isus nakhela, vičinde: “Smilujin tut amendē, Gospode, Čhaveja Davidesereja!”

31 But džene vičinde upro lende te trainen, ali on po zorale vičinde: “Smilujin tut amendē, Gospode, Čhaveja Davidesereja!”

32 O Isus terdino, i vičindja len kora peste hem pučlja: “So mangena te čerav tumendē?”

33 On phende lese: “Gospode, phrav amare jačha te dikha.”

34 E Isusese pelo žal olendē, čhivđa ple vasta upro lengere jačha hem on otojekhvar šaj ine te dikhen, i dželete palo Isus.

21

O manuša ano Jerusalim dena čast e Isusese sar carose

(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzalo Jerusalim hem resle đi o gav Vitfaga ki e Maslinakiri gora, bičhalđa anglat duje učenikonen,

² vaćerindoj lendē: "Džan ko adava gav savoi angla tumende hem odmah ka arakhen hernja savi phandli hem uzalo late terne here. Phraven len hem anen len kora mande.

³ Te vaćerđa tumendē neko nešto, phenen samo: 'E Gospodese valjanena', hem adava manuš odmah ka bičhali len."

⁴ Adava ulo sar te pherđol okova so inele vaćerdo prekalo proroko:

⁵ "Vaćeren e narodose taro Jerusalim:

'Ače, avela tuće to Caro,
ponizno, bešindoj upro her,
upro terno her, o čhavo e hernjakoro.'"

⁶ O učenici dželete hem ćerde ađahar sar so phendā lendē o Isus.

⁷ Ande e hernja hem e terne here, i čhivde pumare fostanja upro lende te šaj o Isus te bešel.

⁸ Sa edobor džene buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša čhinena ine o granke taro kašta hem buljarena len upro drom.

⁹ O manuša kola dželete anglo leste hem palo leste vičinena ine:

"Hosana e Davidesere Čhavese!
'Blagoslovimej okova kova avela ano anav e
Gospodesoro!'

Hosana e Devlese ko učipe!"

¹⁰ Kad đerdinka ano Jerusalim, sa o dizutne uzbudinde pe hem pučle: "Kovai akava?"

¹¹ A o narodo vaćerđa: "Akavai o Isus, o proroko taro Nazaret oti Galileja."

*O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)*

¹² O Isus đerdinka ano boro e Hramesoro hem ispudinka adathar sa okolen so biknena hem okolen so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹³ I phendā lendē: "Pisimei ano Sveti lil: 'O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva', a tumen čerena olestar 'than kote čedena pe o čora!'"

¹⁴ I ale koro Isus ano Hram o korore hem o bange manuša, hem ov saslijardā len.

¹⁵ A kad o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar dikhle o čudesija save o Isus čerđa hem e čhavoren sar ano Hram vičinena: "Hosana e Davidesere Čhavesel!", holjande

¹⁶ hem pučle le:

"Šuneja li so o čhavore vaćerena?"

A o Isus phendā lendē: "Šunava. Tumen li nikad na čitinđen ano Sveti lil akava:

"Taro muj e čhavorengoro hem e bebicengoro čerđan te avel će hvala'?"

¹⁷ Tegani ačhavđa len hem dželo taro Jerusalim ki Vitanija te sovel adari.

*E smokvakoro kaš šućilo pali e Isusesiri
naredba
(Mk 11,12–14, 20–24)*

18 A ko sabale sar o Isus irini pe ine ko Jerusalim, bokhalilo.

19 Dikhla uzalo drom e smokvakoro kaš hem alo uzalo leste, ali na arakhlja upro leste ništa sem listija. I phendā lese: “Nikad više te na ovel tut plod!”

I otojekhvar o kaš šućilo.

20 Kad dikhle adava o učenici, začudinde pe hem puče: “Sar adava e smokvakoro kaš otojekhvar šućilo?”

21 A o Isus phendā lendē: “Čače vaćerava tumende, te ine tumen vera hem te na sumnjindēn, na samo da ka čeren adava so me čerđum e smokvaja nego hem ka saj te vaćeren akala goraće: ‘Ušti hem frde tut ano more!’ – hem ađahar ka ovel.

22 Hem sa so rodena ani molitva, ka priminen te verujindēn.”

*E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel
dinda autoritet e Isuse
(Mk 11,27–33; Lk 20,1–8)*

23 O Isus dželo ko Hram. I sar sikaj ine adari e narodo, ale koro leste o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere hem puče le: “Kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?”

24 O Isus phendā lendē: “Hem me tumen ka pučav nešto, i te phendēn maje, hem me tumendē ka phenav kotar maje pravo te čerav akava.

25 Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?”

A on raspravinde pe maškara pumende vaćerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

²⁶ A te phendam 'o manuša', dar amen e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar proroko."

²⁷ Adalese phende e Isusesec: "Na džanaja." I ov phendā lendē: "Ni me onda naka phenav tumendē kotar maje pravo akava te čerav."

I priča oto duj čhave kolen o dad bičhali ano vinograd

²⁸ Tegani o Isus pučlja len: "So mislinena akalestar: Nesave manuše inele duj čhave. Alo koro prvo hem phendā lese: 'Mlo čhavo, dža hem čer buti avdive ano vinograd.'

²⁹ A ov phendā lese: 'Nako', ali palo adava predomislinda pe, i dželo.

³⁰ Tegani o dad alo koro dujto čhavo hem phendā lese isto. A ov phendā lese: 'Ka džav, gospodarona', ali na dželo.

³¹ Kova akale dujendar čerđa e dadesiri volja?"

On phende: "O prvo."

O Isus phendā lendē: "Čače vaćerava tumendē, o carinici hem o bludnice angleder tumendar đerdinena ko carstvo e Devlesoro.

³² Adalese so o Jovan o Krstitelj alo te mothoj tumendē o drom oto pravedno dživdipe, ali tumen na verujindēn lese, a o carinici hem o bludnice verujinde lese. Čak hem kad dikhlijen adava, na predomislinden tumen hem na verujindēn lese."

*I priča oto bišukar vinogradarija
(Mk 12,1–12; Lk 20,9–19)*

33 “Šunen aver priča: Nesavo domaćini sadindža vinograd, ogradindža le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdindža e stražakiri kula. Tegani iznajmindža le nesave vinogradarendje hem dželo ko drom.

34 I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa ple slugen koro vinogradarija te šaj len oto bijandipe e drakhakoro.

35 Ali o vinogradarija dolinde lesere slugen, i jekhe marde, avere mudarde, a upro aver frdinde bara đikote na mulo.

36 O gospodari palem bičhalđa avere slugen, više nego prvo puti, ali hem olencar čerde sar e prvonencar.

37 Ko kraj bičhalđa lendje ple čhave, vaćerindoj: ‘Mle čhave ka poštujinen.’

38 Ali kad o vinogradarija dikhle e čhave, vaćerde maškara pumende: ‘Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem te la lesoro nasledstvo.’

39 I dolinde le, frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le.”

40 O Isus tegani pučlja len: “So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarendje kad ka avel?”

41 On phende lese: “Adale bišukare manušen ka mudari bizi milost, a o vinograd ka iznajmini avere vinogradarendje kola ka den le o plodija kad ka avel o vreme zako adava.”

42 O Isus pučlja len: “Tumen li nikad na čitindžen ano Sveta lila:

'O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro.
Adava o Gospod čerđa
hem adava čerela amen te ova zadivime.'

43 Adalese vaćerava tumendje: ka lel pe tumendar o carstvo e Devlesoro hem ka del pe e manušendje kola ka mothoven lesere plodija.

44 I svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

45 Kad o šerutne sveštenici hem o fariseja šunde e Isusesere priče, halile so ov vaćeri olendar,

46 i mangle te dolen le. Ali darandile e nardostar, adalese so o manuša dikhle e Isuse sar proroko.

22

*Nesave prihvatinena te aven e Devlese ki gozba,
a nesave na
(Lk 14,15–24)*

1 O Isus palem lelja te vaćeri lendje ano priče:

2 "O carstvo e nebosoroi slično sar kad o caro čerela bijav ple čhavese.

3 I bičhalđa ple slugen palo okola kolai vičime ko bijav, ali on na mangle te aven.

4 Palem bičhalđa avere slugen hem phenđa: 'Vaćeren e vičimendje: Ače, o hajbai čerdo. Pekljam najšužo guruvano mas. Sai čerdo. Aven ko bijav.'

5 Ali on na dinde pažnja adalese, nego dželete – jekh ki pli njiva, a aver pla bućaja,

6 a avera dolinde e carosere slugen, marde len hem mudarde len.

7 A o caro holjanda, i bičhalda pla vojska hem mudarđa okolen kola mudarde lesere slugen hem thardja lengiri diz.

8 Tegani phenda ple slugende: ‘O bijavi spremime, ali o vičime na inele dostojna te aven.

9 Adalese iklijoven ko droma avri tari diz hem vičinen ko bijav đijekhe kas arakhena.’

10 I adala sluge iklike ko droma hem čedinde sarijen kolen arakhle, hem e bišukaren hem e šukaren, i o than kote čerđa pe o bijav pherdilo gostonencar.

11 Kad o caro đerdindja te dikhel e gostonen, dikhļja adari jekhe manuše kova na inele urjavdo ano e bijavesere šeja,

12 i pučlja le: ‘Amala, sar đerdinđan akari, a na injan urjavdo ano e bijavesere šeja?’ A ov samo trainđa.

13 Tegani o caro phenda e slugende: ‘Phanden lesere vasta hem lesere pre hem frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.’

14 Adalese soi but vičime, a hari birime.”

*O fariseja našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi
(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)*

15 Tegani o fariseja džele hem dogovorinde pe sar hovavneste te dolen e Isuse ko lafi.

16 I bičhalde koro Isus pumare učenikonen e manušencar kola podržinena e Irode te pučen le:

“Učitelju, džanaja da vaćereja o čaćipe hem na ićereja nikasiri strana, adalese so na dikheja koi

kova, nego čačimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

¹⁷ Vačer amendje so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?"

¹⁸ A o Isus džandža lengere bišukar mislij, i phendža lendje: "Sose mangena te dolen man ki zamka, dujemujengere manušalen?

¹⁹ Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez."

On dinde le denari,

²⁰ a ov pučlja len: "Kasiri slika hem kasoroi anav ki kovanica?"

²¹ A on phende: "E carosoro."

Tegani o Isus phendža lendje: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

²² Kad šunde adava, ule zadirime, i ačhavde le hem džeče.

*O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule
(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)*

²³ Adava dive ale koro Isus nesave sadukeja, kola vačerena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁴ "Učitelju, o Mojsije phendža: 'Te nesavo ženime manuš merela, a na ačhavđa pala peste čhaven, lesoro phral valjani te lel lesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.'

²⁵ Ađahar, koro amende inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven, i lesiri romni uli romni e dujtone phralesiri.

²⁶ Ađahar hem mule o dujto hem o trito phral, hem ađahar sa o efta phralja.

27 A palo lende sarijende muli hem i romni.

28 Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?"

29 A o Isus phendā lende: "Tumen hovavdiljen ko adava, adalese so na haljovena ni o Sveto lil ni e Devlesoro zoralipe.

30 Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o andeļja ano nebo.

31 A zako uštiba taro mule, na čitindēn li ano Sveto lil so o Devel phendā tumendē:

32 'Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' kola mule odavno? A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro."

33 Kad o narodo šundā adava, ule zadirime lesere sikavibnaja.

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mk 12,28–34; Lk 10,25–28)

34 I kad o fariseja šunde so o Isus trainćerđa e sadukejen, čedinde pe,

35 i jekh olendar kova inele učitelj e zakonestar, sar te dolel e Isuse ki zamka, pučlja le:

36 "Učitelju, savi najbari naredba ano zakoni e Mojsijasoro?"

37 A o Isus phendā lese: "'Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te dušaja hem sa te gođaja.'

38 Adajai prvo hem najbari naredba.

39 A i dujtoi slično akalaće: 'Volin te pašutne sar korkore tut.'

40 Sa o naredbe oto Zakoni hem o lila e prorok-nengere terđovena ko akala duj naredbe."

*O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)*

41 A sar o fariseja pana inele čedime, o Isus pučlja len:

42 "So mislinena e Hristestar? Kasoroi ov čhavo?"

On phende lese: "E Davidesoro."

43 A ov pučlja len: "A sose onda o David, ano Duho vičini e Hriste Gospod vaćerindoj:

44 'O Gospod phendā mle Gospodese:
Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
đikote na pašljarava te neprijateljen talo te pre'?

45 Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?"

46 I niko na džandža so te phenel lese ko adala lafija. Taro adava dive nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

23

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrial

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

1 Tegani o Isus phendā e narodose hem ple učenikonendje:

2 "O učitelja e Zakonestar hem o fariseja beštine ko than e Mojsijasoro te tumačinen o Zakoni.

3 Adalese čeren hem ićeren tumen ko sa so vaćerena tumendje, ali ma čeren okova so on

ćerena. Adalese so on na ćerena okova so vaćerena.

⁴ Phandena o bare pharipa savei phare te akharen pe hem čhivena len e manušendje ko piće, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen len.

⁵ Sa so ćerena, ćerena sar te dikhen len o manuša. Sar kad širinena pumare kutijice e lafencar taro Sveti lil ko čekat ili ko vasta hem ćerena o dorikha save visinena lende oto šeja te oven po bare.

⁶ Volinena te bešen ko najšukar thana ko gozbe hem ko anglune thana ano sinagoge.

⁷ Volinena kad ko trgija pozdravinena len o manuša hem kad vičinena len ‘učitelju’.

⁸ Ali tumen ma te oven vičime ‘učitelj’, adalese so isi tumen samo jekh Učitelj, a tumen sare injen phralja.

⁹ I nijkhe ki phuv ma vičinen ‘dade’, adalese so isi tumen samo jekh Dad – okova kovai ano nebo.

¹⁰ Ma te oven vičime ‘vođa’, adalese so isi tumen samo jekh Vođa – o Hrist.

¹¹ A kovai najbaro maškara tumende, nek ovel tumendje sluga.

¹² Ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime.

¹³ Jao tumendje, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so phandena anglo manuša o udar e nebosere carstvostar. Korkore na đerdinena ano leste, a na mukena te đerdinen ni okola kola mangena te đerdinen.

¹⁴ [Jao tumendje, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Hana o

imanje e udovicengoro hem ćerena tumen da injen pobožna ađahar so molinena bare molitve. Adalese po zorale ka oven kaznime.]

15 Jao tumenđe, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so džana moreja hem phuvjaja sar te prelen jekhe manuše ani tumari vera, a kad prelena le, ćerena le te ovel čhavo e pakaosoro, duj puti po bišukar tumendar.

16 Jao tumenđe, so injen korore vođe! Vaćerena: 'Te neko hala pe sovli e Hrameja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e hramesere zlatoga, phandloi adala sovljaja.'

17 Dilinalen hem kororalen! Soi po baro: o zlato ili o Hram savo ćerela o zlato te ovel sveto?

18 Hem vaćerena: 'Te neko hala pe sovli e žrtvenikoja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e daroja savoi upro oleste, phandloi adala sovljaja.'

19 Kororalen! Soi po baro: o daro ili o žrtveniku savo ćerela o daro te ovel sveto?

20 Adalese, ko hala pe sovli e žrtvenikoja, hala pe sovli oleja hem sa okoleja soi upro leste.

21 Hem ko hala pe sovli e Hrameja, hala pe sovli oleja hem e Devleja kova bešela ano leste.

22 Hem ko hala pe sovli e neboja, hala pe sovli e Devlesere troneja hem e Devleja kova bešela upro leste.

23 Jao tumenđe, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oto kopar hem oto kim, a ačhavđen te ćeren okova soi najbitno ano Zakoni e Mojsijasoro: pravda,

milosrđe hem vera. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

24 Korore vođe injen! Cedinena o pani kad o komarco đerdini tumendje ani čaša, a bidikhindoj, e kamila gutinena!

25 Jao tumendje, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so kosena i šolja hem o čaro avrijal, a andral pherden len tumara pohlepaja hem adaleja so ugodinena korkore tumende.

26 Kororeja farisejona! Najangle kos i čaša andral, i oj ka ovel čisto hem avrijal.

27 Jao tumendje, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so injen sar o grobija makhle ano parno, save avrijal dičhona šuze, a andral pherde mulikane kokala hem svako melalipe.

28 Ađahar hem tumen avrijal e manušende dičhona pravedna, a andral injen pherde licermerje hem bezakonje.

29 Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so čerena grobija e prorokonende hem ukrasinenia o spomenici e pravednikonende,

30 i vaćerena: ‘Te živina ine ko vreme amare pradadengoro, naka učestvujina ine olencar ko choriba o rat e prorokonengoro.’

31 Korkore adaleja potvrđinena so injen potomci okolengere kola mudarena ine e prorokonen.

32 Čeren đi o krajo, onda, okova so tumare pradada počinde!

33 Sapalen! E sapengere čhavalen! Sar ka našen adalestar te na oven osudime ko pakao?

34 Adalese, ače, bičhalava tumende prorokonen, mudrakonen hem učiteljen e Zakonestar. Nekas olendar ka mudaren hem ka čhiven ko krsto, a averen ka šibinen tumende ano sinagoge hem ka progoninen len tari diz ki diz.

35 Ađahar upra tumende ka perel sa o pravedno rat savo čhordilo ki phuv, pana taro rat e Aveljesoro kova inele pravedno sa đi o rat e Zaharijasoro, e Varahijasere čhavesoro, kole tumen o Jevreja mudarđen maškari svetinja ano hram hem o žrtveniku.

36 Čače vaćerava tumende, sa adava rat ka perel sar kazna upri akaja generacija.”

*E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalim
(Lk 13,34–35)*

37 “Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonen hem frdeja bara upro okola kolai tuće bičhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple pilićken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

38 Ače, to čher ka ovel napustime!

39 Adalese vaćerava tumende da naka dikhen man više sa đikote na phenena: ‘Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’”

24

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje

(Mk 13,1–20; Lk 21,5–24)

¹ O Isus iklilo taro Hram, a sar džala ine adathar, ale đi leste lesere učenici te mothoven lese sari šukar čerdo o Hram.

² A ov phendā lendē: "Dikhena li sa adava? Čače vaćerava tumendē, adalestar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, o učenici ale korkore đi leste hem pučle le: "Vaćer amendē, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako zako to aviba hem zako kraj e svetosoro?"

⁴ O Isus phendā lendē: "Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁵ Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vaćerindoj: 'Me injum o Hrist' hem buten ka hovaven.

⁶ A kad ka šunen zako mariba hem da vaćeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁷ Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka ovel bokhalipe hem zemljotresija.

⁸ Ali sai adava samo o anglunipe e bijandip-nasere mukengoro.

⁹ Tegani o manuša ka den tumen te oven mučime hem ka mudaren tumen. Sa o nacije ka mrzinen tumen zbog mande.

¹⁰ Tegani but džene ka otperen oti vera, jekh avere ka izdajinen hem ka mrzinen.

¹¹ Ka ikljon but hovavne proroci hem buten ka hovaven.

¹² Adalese so ka ovel baro bezakonje, butengoro mangipe ka šudrol.

¹³ Ali kova ačhola verno đi o kraj, ka ovel spasime.

14 A akava Šukar lafi e nebosere carstvostar ka vaćeri pe ki sa i phuv sar svedočanstvo sa e nacijende, i tegani ka avel o kraj.

15 Ađahar, kad ka dikhen da o ‘gadost savo anela uništenje’, savestar vaćerđa o proroko o Danilo, terđola ko Svetu Hram (ko akava čitini, nek haljol),

16 tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

17 Ko ka ovel upro čher, ma te huljel te lel nešto taro čher!

18 Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

19 Pharo ka ovel e khamnjendje hem okolendje kola dena čući ko adala dive!

20 Molinen tumen tumaro našiba te na ovel ko jevend ili ko savato,

21 adalese so tegani ka ovel bari nevolja, savi na inele taro anglunipe e svetosoro đi akana, ni nikad palo adava naka ovel.

22 I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, niko naka spasini pe ine. Ali zbog okola kolen o Devel birindja, adala dive ka oven skratime.”

*O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba
(Mk 13,21–31; Lk 17,23–37; 21,25–33)*

23 “Te phendja tumendje neko tegani: ‘Ače akatei o Hrist’, ili ‘Eče adari’, ma verujinen.

24 Adalese so ka ikljon hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren bare znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

25 Eče, vaćerđum tumendje angleder o vreme.

26 Adalese, te vaćerde tumendē: ‘Ečei ki pustinja’, ma džan adari; ili ‘Ačei ko garavde sobe’, ma verujinen.

27 Adalese so o mothojba mlo, e Manušesere Čavesoro, ka ovel sar kad i munja čhinea taro istok hem dičhola đi ko zapad.

28 Adava ka ovel jasno ađahar sar kad o lešinarija čedena pe adari kaj isi mulo telo.

29 A odmah palo nevolje adale divengere,
 ‘O kham ka kaljol
 hem o masek naka sijajini,
 o čerenja ka peren taro nebo
 hem o zoralipa e nebosere ka oven potres-
 ime.’

30 Tegani ko nebo ka mothoj pe o znako e Manušesere Čavesoro. Tegani sa o plemija ki phuv zorale ka roven hem ka dikhen e Čave e manušesere, sar avela upro oblaci e nebosere ano zoralipe hem ani bari slava.

31 Hem ka bičhali ple andelen e trubencar savei glasna hem on ka čeden lesere birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro jekh krajo e nebosoro đi ko aver.”

*O Isus vaćeri e učenikonendē te pratinen o
 znakija savendar vaćerđa lende
 (Mk 13,28; Lk 21,29–30)*

32 “A oti smokva sikljoven akava: Kad lakere granke zrelonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

³³ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai mlo aviba paše, dai anglo udar.

³⁴ Čače vaćerava tumendje, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³⁵ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mk 13,32–37; Lk 21,34–36; 17,26–27, 34–36; 12,39–46)

³⁶ “A нико на дžanel adava dive hem adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o andelja ko nebo ni o Čavo. Džanel samo o Dad.

³⁷ Sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, adahar ka ovel hem kad me, o Čavo e manušesoro, ka avav.

³⁸ Sar so ano adava vreme, angleder o baro pani, o manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa đi o dive kad o Noje đerdindja ki barka,

³⁹ a on ništa na džande đikote na alo o baro pani hem na legardja sarijen – adahar ka ovel hem kad o Čavo e manušesoro ka mothoj pe.

⁴⁰ Tegani duj džene ka oven ki njiva. Jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.

⁴¹ Duj đuvlja ka čeren buti ano mlin. Jekha ka lel pe, a e dujtona ka ačhaj pe.

⁴² Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ko savo dive ka avel tumaro Gospod.

⁴³ Ali akava te džanen: te džanel ine o domaćini ko savo sati prekali rat avela o čor, ka ovel ine džangalo hem naka mukel lese ine te đerdini ko čher te čorel.

44 Adalese hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

*Kad ka avel, o Isus ka nagradini e vernonen, a ka kaznini e bišukare slugen
(Lk 12,41–48)*

45 "O verno hem o mudro slugai okova kas o gospodari šaj te čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme.

46 Blago adale slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela ađahar.

47 Čače vaćerava tumendje, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

48 Ali tei adava sluga bišukar hem vaćeri ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari',

49 i lela te marel avere slugen, hem te hal hem te pijel e mate manušencar,

50 lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžičeri le,

51 ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro dujemujengere manuša, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

25

Priča oto pandž diline hem pandž mudra čhaja

1 O Isus phendā: "Tegani o carstvo e nebosoro ka ovel sar kad o deš čhaja lelje pumare svetiljke hem iklile anglo mladoženja.

2 Pandž olendar inele diline, a pandž mudra.

3 O diline čhaja lelje pumare svetiljke, ali na lelje pumencar ulje,

4 a o mudra čhaja lelje pumencar hem o svetiljke hem o ulje ano čare.

5 Adalese so o mladoženja harindā, sa e čhajengere jačha phandljona ine hem zasuće.

6 A ki ekvaš i rat šundilo: ‘Ače o mladoženja! Ikljoven anglo leste!’

7 Tegani sa o čhaja uštine hem pripremnde pumare svetiljke.

8 A o diline čhaja phende e mudronendē: ‘Den amen hari oto tumaro ulje, adalese so amare svetiljke mudardjona.’

9 Ali o mudra čhaja phende: ‘Našti! Adalese so naka ovel dovoljno hem amendē hem tumendē. Po šukar ka ovel tumendē te džan te činen tumendē ulje koro okola so biknena.’

10 Ali kad dželete te činen, reslo o mladoženja, i okola čhaja kola inele spremna ġerdinde oleja ko than e bijavesoro, hem o udar phandlilo.

11 A palo adava ale hem okola avera čhaja vaćerindo: ‘Gospodarona! Gospodarona, phrav amendē!’

12 A ov phendā lendē: ‘Čače vaćerava tumendē: Na pendžarava tumen.’

13 Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ni o dive ni o sati kad ka avav!”

*O Isus vaćeri i priča oto kese e zlatoja
(Lk 19,11–27)*

14 “Adalese so o carstvo e nebosoroi sar kad jekh manuš ko džajba ko drom, vičindā ple slugen hem muklja lendē ano vasta plo barvalipe.

15 Jekhese dindā pandž kese zlatoja, e dujtonese duj, a e tritonese jekh – svakonese dindā palo adava kobori sposobna, i dželo ko drom.

16 O sluga kase dindā pandž kese zlatoja odmah dželo, čerđa buti olencar hem zaradinda pana pandž kese zlatoja.

17 Ađahar hem okova kase dindā duj kese zlatoja zaradinda pana duj.

18 A o sluga kase dindā jekh kesa zlatoja dželo, handlja rupa ani phuv hem adari garavđa ple gospodaresere pare.

19 Palo but vreme o gospodari irindā pe hem rodinda e slugendar te mothoven lese so čerde adaleja so dindā len.

20 Okova kase dindā pandž kese zlatoja alo hem anda pana pandž vaćerindoj: ‘Gospodarona, dindan man pandž kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana pandž.’

21 O gospodari phendā lese: ‘But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.’

22 Tegani alo okova kase dindā duj kese zlatoja hem phendā: ‘Gospodarona, dindan man duj kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana duj.’

23 O gospodari phendā lese: ‘But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.’

24 Tegani alo okova kase dindā jekh kesa zlatoja hem phendā: ‘Gospodarona, džanav so injan

pharo manuš. Čedeja kaj na sejindjan hem čedeja kaj na sadinđan.

²⁵ Adalese darandiljum, i dželjum hem garavđum ti kesa zlatoja ani phuv. Ače, le la.'

²⁶ Ali o gospodari phendja lese: 'Tu injan bišukar hem lenjo sluga! Džane da čedava kaj na sejindju hem da čedava kaj na sadinđu.

²⁷ Adalese valjandan te de mle pare ki kamata, i me irindoj čhere ka lav ine soi mlo hem ka ovel man ine zarada.

²⁸ Adalese len olestar i kesa zlatoja hem den la okolese kas isi deš kese zlatoja.

²⁹ Adalese so, svakone kas isi, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.

³⁰ Akale sluga kova nane korisno – frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

E pravednikonen ka ovel večno dživdipe, a averen večna muke

³¹ "Kad me, o Čavo e manušesoro ka avav ani slava hem mle anđelencar, ka bešav ko mlo slavno tron.

³² Tegani sa o nacije ka čeden pe angla mande, a me ka cidav jekhen averendar sar so o pastiri cidela e bakren e buznjendar.

³³ E pravednikonen ka čhivav maje oti desno strana, a averen maje oti levo.

³⁴ Tegani me, o caro, ka vaćerav okolendje oti desno strana: 'Aven, tumen kolen mlo Dad blagoslovindja, hem nasledinen o carstvo, savoi pripremimo tumendje pana taro čeriba e svestosoro!

35 Adalese so, dindēn man te hav kad injumle bokhalo, dindēn man te pijav kad injumle žedno, leljen man sar gosto kad injumle abandija,

36 hem urjavđen man kad injumle nango; injenle adathe te dikhen man kad injumle namborme hem aljen kora mande kad injumle ano phandlipe.'

37 Tegani o pravednici ka pučen man: 'Gospode, kad dikhlijam tut bokhale hem dindam tut te ha, kad dikhlijam tut žednone hem dindam tut te pije?

38 Kad dikhlijam tut sar abandija hem leljam tut sar gosto, kad dikhlijam tut nange hem urjavđam tut?

39 Hem kad dikhlijam tut namborme hem ano phandlipe hem aljam te dikha tut?'

40 A me, o caro, ka phenav lendje: 'Čače vaćerava tumendje, sa so čerđen jekhese akale mle najtikore phraljendar, maje čerđen!'

41 Tegani ka phenav okolendje otv levo strana: 'Džan mandar, tumen kola injen prokleta, ani večno jag, savi pripremim e bengese hem lesere andelenđe!

42 Adalese so, injumle bokhalo, a tumen na dindēn man te hav; injumle žedno, a tumen na dindēn man te pijav.

43 Injumle abandija, a tumen na leljen man sar gosto; injumle nango, a tumen na urjavđen man. Injumle namborme hem ano phandlipe, a tumen na aljen te dikhen man.'

44 Tegani hem on ka pučen: 'Gospode, kad dikhlijam tut bokhale ili žednone, sar abandija ili nange, namborme ili ano phandlipe, a na pomožindam će?'

45 A me ka phenav lendē: ‘Čače vaćerava tumendē, sa so na čerđen jekhese akale najtikoredar, na čerđen ni maje.’

46 Ađahar on ka džan ki večno kazna, a o pravedna ko večno dživdipe.”

26

E jevrejengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse

(Mk 14,1–2; Lk 22,1–2; Jn 11,45–53)

1 I kad o Isus završindja sa ple vaćeribnaja, phendā ple učenikonende:

2 “Džanena soi zako duj dive o prazniko Pasha. Tegani man, e Čhave e manušesere, ka den te ovav čhivdo ko krsto.”

3 Tegani o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere čedinde pe ko boro e prvosveštenikosoro kova vičindja pe Kajafa

4 hem dogovorinde pe ko hovavne te dolen e Isuse hem te mudaren le.

5 I phende: “Naka čera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo.”

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)

6 A o Isus inele ano gav Vitanija, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro.

7 I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja savo inele čerđo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje hem čhordā le upro lesoro šero.

8 Kad o učenici dikhle adava, lelje te holjanen vaćerindo: “Sose esavko bespotrebno čhoriba?”

9 Bute parenđe šaj ine te biknel pe adava, a o pare te den pe e čororende.”

10 A o Isus džanđa sostar vaćerena, i pučlja len: “Sose uzinemirinena akala đuvlja? Oj čerđa maje šukaripe.

11 Adalese so o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende, a me naka ovav uvek tumencar.

12 Čhordja akava mirisno ulje upra mande te pripremini mlo telo zako paruniba.

13 Čače vaćerava tumenđe, kaj god ki sa i phuv ka vaćeri pe akava Šukar lafi, ka vaćeri pe hem akalestar so oj čerđa, sar setiba olatar.”

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

(Mk 14,10–11; Lk 22,3–6)

14 Tegani jekh oto dešu duj apostolja – okova kova vičindā pe Juda Iskariot – dželo koro šerutne sveštenici

15 hem pučlja len: “Kobor ka den man pare te izdajinav tumenđe e Isuse?”

I on dinde le trijanda srebrna kovanice.

16 I otegani o Juda lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bičhali e učenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha

(Mk 14,12–16; Lk 22,7–13)

17 A ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro o učenici pučle e Isuse: “Kaj mangeja te čera će te ha e pashakoro hajba?”

18 A o Isus phendā lendē: “Džan ki diz koro adava hem adava manuš hem vaćeren lese: ‘O učitelj vaćeri: Mloi vreme paše. Kora tute ka slavinav i Pasha mle učenikonencar.’”

19 I o učenici čerde sar so phendā lendē o Isus hem adari čerde zako hajba e pashakoro.

*O Isus džanel so o Juda ka izdajini le
(Mk 14,17–21; Lk 22,21–23; Jn 13,21–30)*

20 Kad peli i rat, o Isus čhivđa pe uzalo astali ple dešu duje apostolencar.

21 I sar hana ine, o Isus phendā lendē: “Čače vaćerava tumendē, jekh tumendar ka izdajini man!”

22 On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: “Te na injum me adava, Gospode?”

23 A ov phendā lendē: “Okova kova mancar macindā o maro ano čaro, ov ka izdajini man.

24 Čače, o Čhavo e manušesoro valjani te merel sar so pisini ano Sveti līl, ali jao okole manuše se kova ka izdajini le! Po šukar ka ovel lese te na ovel ine bijando!”

25 A lesoro izdajniko o Juda pučlja: “Te na injum me adava, Učitelju?”

A o Isus phendā lese: “Ađahari sar so phendan.”

*O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar
(Mk 14,22–26; Lk 22,14–20; 1. Kor 11,23–25)*

26 Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalindā e Devlese hem phaglja le, i dindā le e učenikonendē, vaćerindoj: “Len hem han! Akavai mlo telo.”

27 Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalindā e Devlese hem dindā la olendē, vaćerindoj: “Pijen olatar sare!”

28 Adalese so akavai mlo rat oto savez, savo čhorela pe butendē, zako oprostiba e grehengoro.

²⁹ I vaćerava tumenđe da naka pijav više oti akaja mol sa đi o dive kad ka pijav tumencar i nevi mol ano carstvo mle Dadesoro."

³⁰ Tegani đilabde psalmija, i dželete ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel da o Petar hem avera učenici ka ačhavene le

(Mk 14,27–31; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)

³¹ Tegani o Isus phendā lendē: "Erat sare ka ačhavene man, adalese soi pisime ano Sveto lil:

'Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen taro stado.'

³² Ali kad ka uščav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja."

³³ A o Petar phendā lese: "I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!"

³⁴ O Isus phendā lese: "Čače vaćerava će, ki akaja rat, angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

³⁵ O Petar phendā lese: "Naka čerav adava, čak hem te valjanđum te merav tuja."

I ađahar vaćerde sa o učenici.

O Isus molini pe ani Getsimanija

(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)

³⁶ Tegani o Isus dželo ple učenikonencar ko than vičime Getsimanija, i phendā lendē: "Bešen akate đikote me džava adari hem molinav man."

³⁷ Peja lelja e Petre hem soduje čhaven e Zevedejeseren. Pelo lese žal hem pharipe,

Matej 26:38

ci

Matej 26:47

38 i phendā lendē: "Edobor injum žalosno da mlo viļo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen mancar."

39 I dželo hari po dur, pelo mujeja di phuv hem molindā pe vačerindoj: "Dade mleja, te šaj, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

40 Tegani irindā pe koro učenici hem arakhlij len sar sovena, i phendā e Petrese: "Ah, našti li ine nijekh sati džangale te pazinen mancar!"

41 Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušenje. O duho mangela te čerel okova soi šukar, ali o teloi bizoralo."

42 I palo dujto puti dželo hem molindā pe vačerindoj: "Dade mleja, te našti te cide mandar akaja čaša e patnjaja, te na pijav olatar, nek ovel pali ti volja."

43 I palem, kad irindā pe, arakhlij len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jačha.

44 Ov ačhavđa len hem palem dželo po dur, i trito puti molindā pe, vačerindoj ista lafija.

45 Tegani irindā pe koro učenici hem phendā lendē: "Pana li sovena hem odmorinena? Ače, alo o sati kad me, o Čavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere."

46 Ušten! Hajde! Ače mlo izdajniko avela."

O Isus izdajime hem dolime

(Mk 14,43–50; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

47 I sar pana o Isus vačeri ine adava, alo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar, hem oleja but džene, e mačencar hem e kaštencar, kolen bičhalde o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrekengere.

48 A o Juda, lesoro izdajniko dindā len znako vaćerindoj: "Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen."

49 I odmah alo đi o Isus hem phendā: "Zdravo, učitelju", hem čumudinđa le ki čham.

50 A o Isus phendā lese: "Amala, čer okova savese aljan."

Tegani o manuša ale, dolinde e Isuse hem phandle le.

51 I dikh, jekh okolendar kola inele e Isuseja dolindā pe ko mači, ikalđa le hem khuvđa oleja e prvosveštenikosere sluga hem čhindā lesoro kan.

52 Tegani o Isus phendā lese: "Irin o mači olese ko than, adalese so sare kola dolena pe ko mači, oto mači ka meren.

53 Tu li mislineja da me našti te rodav mle Dadestar te bičhali maje akana više oto dešu duj armije andelen?

54 Ali te čerđum adava, sar ka pherđon o Sveta lila save vaćerena da valjani te ovel ađahar?"

55 Tegani phendā e manušenđe: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko. Divencar ano Hram bešljum hem sikavđum e narodo, i na dolinđen man.

56 Ali, sa akava ulo sar te pherđol okova so mandar pisinde o proroci."

Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

E verakere hem e narodosere vođe rodena krivica upro Isus

(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

57 Okola kola dolinde e Isuse, legarde le koro prvosvešteniko o Kajafa, kora kaste čedinde pe o učitelja e Zakonestar hem o starešine.

58 O Petar odural džala ine palo Isus sa đi ko boro e prvosveštenikosoro, i đerdindža andre hem bešlo e slugengcar te dikhel so ka ovel.

59 A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rodena ine nesavo hovavno svedočiba protiv o Isus sar te šaj čeren te ovel mudardo,

60 ali našti ine te arakhen le, iako ale but hovavne svedoci.

A ko kraj ale duj džene

61 hem phende: "Akava manuš phendža: 'Šaj te peravav o Hram e Devlesoro hem zako trin dive palem te vazdav le.'"

62 I o prvosvešteniko uštino hem pučlja e Isuse: "Tut li nane so te phene ko akava so vaćerde protiv tute?"

63 A o Isus trainđa.

I o prvosvešteniko phendža lese: "Hava tut sovli upro dživdo Devel, phen amendje tu li injan o Hrist, o Čhavo e Devlesoro?"

64 O Isus phendža: "Ađahari sar so phendjan. Ali vaćerava tumendje: Od akana ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, otí desno strana e Najzorale Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere."

65 Tegani o prvosvešteniko pharavđa ple šeja hem phendža: "Hulinđa upro Devel! Na valjani amendje više svedoci! Ače, akana šundžen i hula!

66 So mislinena?"

A on phende: "Zaslužini te merel!"

⁶⁷ Tegani čhungarde le ko muj hem khuvde le dumukhencar. A nesave khuvena le ine šamarke,

⁶⁸ vaćerindo: "Hriste, prorokujin amende ko khuvđa tut!"

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18, 25–27)

⁶⁹ I sar o Petar bešela avri ano boro, ali nakoro leste jekh sluškinja hem phendā: "Hem tu injanle e Isuseja tari Galileja!"

⁷⁰ A o Petar anglo sarijende hovavđa vaćerindo: "Na džanav sostar vaćereja!"

⁷¹ Kad iklilo angli kapija, dikhla le jekh aver sluškinja, i phendā okolendje kola inele adari: "Akava inele e Isuseja e Nazarećanineja!"

⁷² O Petar palem hovavđa hem pana halja sovli: "Na pendžarava adale manuše!"

⁷³ Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari ale nakoro Petar hem phende: "Tu čače injan jekh olendar! Izdajini tut to vaćeriba!"

⁷⁴ Tegani o Petar lelja te vičini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: "Na pendžarava adale manuše!"

I odmah o bašno đilabđa.

⁷⁵ Tegani o Petar setindā pe e Isusesere lafendar: "Angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man." I iklilo taro boro hem zorale rundā.

¹ Rano sabale, sa o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

² Phandle le, i legarde le hem dinde le ko Pilat, ko upravniko e rimesoro.

³ Kad o Juda, olesoro izdajniko, dikhlja soi o Isus osudime ko meriba, pelo lese žal hem irinđa o trijanda srebrna kovanice e šerutne sveštenikonendje hem e starešinendje,

⁴ vaćerindoj: "Grešindum! Izdajindum e manuše kova nane krivo."

On phende lese: "Nane adava amari briga. Adavai to stvaro."

⁵ I o Juda frdindja o srebrna kovanice ano Hram, i dželo hem obesindja pe.

⁶ O šerutne sveštenici lelje o srebrna kovanice, vaćerindoj: "Nane muklo te čhiva len ani blagajna e hramesiri, adalese so inele plata zako rat."

⁷ Adalese dogovorinde pe olencar te činen e Čarutnesiri njiva, te ovel than kote ka parunen pe o abandije.

⁸ Adalese adaja njiva hem avdive vičini pe "Ratvali njiva."

⁹ Ađahar pherdilo okova so phendja o proroko o Jeremija:

"Lelje o trijanda srebrna kovanice,
edobor proceninde le o Izraelci,

¹⁰ hem činde e Čarutnesiri njiva,
sar so o Gospod naredindja maje."

*E jevrejengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat
(Mk 15,2–5; Lk 23,3–5; Jn 18,33–38)*

11 A o Isus terdino anglo e rimesoro upravniko, kova pučlja le: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phendā: "Ađahari sar so pheneja."

12 O šerutne sveštenici hem o starešine tužinena ine e Isuse, a ov ništa na vaćeri ine.

13 Tegani o Pilat pučlja le: "Tu li na šuneja so vaćerena sa adava protiv tute?"

14 Ali o Isus nijekh lafi na vaćerđa lese, i o upravniko but začudinđa pe.

O Pilat čerela e narodosiri volja ađahar so osudini e Isuse ko meriba

(Mk 15,6–15; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)

15 A e upravniko e Pilate inele adeti ko prazniko Pasha te mukel e narodose jekhe manuše taro phandlipe kole on mangle.

16 Ko adava vreme jekh e prešunde phandendar inele o Varava.

17 Kad o narodo čedindđa pe, o Pilat pučlja len: "Kas mangena te mukav tumendje: e Varava ili e Isuse vičime Hrist?"

18 Adalese so džanda so e Isuse predinde tari zavist.

19 Sar o Pilat bešela ine ki stolica e sudosiri, reslo lese lafi lesere romnjatar: "Muk tut adale manušestar kovai nevino, adalese so erat ano suno but mučindđum man zbog leste."

20 Ali o šerutne sveštenici hem o starešine pherde e narodo te roden o Varava te ovel muklo, a o Isus te ovel mudardo.

21 O upravniko pučlja len: "Kas akale dujendar mangena te mukav tumendje?"

On phende: "E Varava!"

22 O Pilat pučlja len: “A so te čerav e Isuseja vičime Hrist?”

On sare vičinde: “Čhiv le ko krsto!”

23 A ov phendā: “A savo bišukaripe čerđa?”

Ali on pana po zorale vičinde: “Čhiv le ko krsto!”

24 Kad o Pilat dikhla da ništa na pomožini, nego da sa po bari pobuna ovela, lelja o pani hem anglo narodo thovđa ple vasta, vaćerindo: “Me na injum krivo zako rat akale manušesoro – adavai tumaro stvaro!”

25 A sa o narodo phendā: “Nek lesoro rat perel upro amende hem upro amare čhavende!”

26 O Pilat tegani muklja lendje e Varava, a e Isuse dindā ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

*O vojnici marena muj e Isuseja
(Mk 15,16–20; Jn 19,2–3)*

27 Tegani e upravnikosere vojnici legarde ki lesiri palata e Isuse, i uzalo leste čedinde sa i četa e vojnikonendar.

28 Huljavde le hem čhivde upro leste lolo ogrtači.

29 I čerde kruna oto kare hem čhivde lese ko šero, a ko desno vas trska. Tegani pele ko kočija anglo leste, i lelje te maren muj oleja, vaćerindo: “Te ove sasto, e jevrekengere carona!”

30 I čhungarena le ine, hem lelje i trska hem khuvena le ine olaja ko šero.

31 I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o ogrtači, hem urjavde le lesere šeja, i legarde le te čhiven le ko krsto.

*E Isuse čhivena ko krsto
(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Jn 19,17–27)*

32 Iklindoj, resle jekhe manuše tari Kirinija palo anav Simon hem terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

33 Kad resle đi ko than vičime Golgota – so značini “Kokalo e šeresoro”,

34 dinde e Isuse te pijel mol mešimi nesaveja so inele but čerko, ali kad čhivđa ano muj, na manglja te pijel la.

35 I kad čhivde le ko krsto, frdinde barbuti hem adžahar delinde maškara pumende lesere šeja.

36 I bešena ine adari te arakhen le.

37 Upredet lesoro šero čhivde znako kote inele pisime lesiri krivica: AKAVAI O ISUS, O CARO E JEVREJENGORO .

38 Tegani oleja čhivde ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

39 A okola kola nakhena ine adale dromeja vređinena le ine. Mrdinena ine šerenca,

40 vaćerindo: “Tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le zako trin dive, spasin tut! Hulji taro krsto te injan o Čhavo e Devlesoro!”

41 Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine, vaćerindo:

42 “Averen spasindža, a pes našti te spasini? Ovi o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto, i ka verujina ano leste.

43 Nadini pe upro Devel! Nek o Devel akana spasini le te čače mangela le. Adalese so vaćerđa: ‘Me injum o Čhavo e Devlesoro.’”

44 Ađahar da vređinena le ine hem o pobunjenici kola inele čhivde ko krsto oleja.

*E Isusesoro meriba
(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)*

45 A ko ekvaš o dive, i tomina učharda sa i phuv hem ađahar inele trin saća.

46 Kad inele đi ko trin o sati, o Isus vičindža oto sa o glaso: "Eli, Eli, lema sabahtani?" (so značini: "Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavđan man?")

47 A kad adava šunde okola kola terđona ine adari, phende: "Vičini e proroko e Ilijia."

48 I otojekhvar jekh olendar prastandilo, lelja o sunđeri, čivđa le ani ušli mol, i čivđa le upri trska hem kaninda e Isuse te pijel.

49 A avera phende: "Adžićer, te dikha ka avel li o Ilijia te spasini le."

50 A o Isus palem vičindža oto sa o glaso, i muklja pli duša.

51 I otojekhvar e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele. I phuv tresindža pe hem o stene phađile.

52 O grobija phravdile hem uštine taro mule but manuša e Devlesere.

53 Palo e Isusesoro uštiba taro mule on iklile taro grobija hem džeče ki sveto diz hem mothovde pe butendje.

54 A kad e rimesoro kapetani hem okola kola oleja arakhena ine e Isuse dikhle o zemljotres hem sa so ulo, but darandile hem phende: "Čače akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!"

55 A adari inele hem but đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. On pana tari Galileja džana ine palo Isus hem kandena le.

56 Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri hem e Josifesiri daj, hem i daj e Zevedejesere čhavengiri.

E Isusesoro paruniba

(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

57 Kad peli i rat, alo jekh barvalo manuš tari diz Arimateja palo anav Josif, kova hem korkoro inele učeniko e Isusesoro.

58 Ov dželo koro Pilat hem rodindža te den le o telo e Isusesoro, i o Pilat naredindža te den le.

59 O Josif lelja o telo, paćardja le neve čaršaveja

60 hem čhivđa le ano plo nevo grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandlja e bare bareja, i dželo.

61 A adari inele i Marija Magdalena hem i aver Marija kola bešena ine dikhindoj nakoro grobo.

O šerutne sveštenici hem o fariseja osigurinena o grobo

62 Tejsato dive, ko savato, o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe koro Pilat

63 hem phende lese: "Gospodarona, setindam amen so okova hovavno kad inele dživdo phenda: 'Palo trin dive ka uštav taro mule'.

64 Adalese naredin o grobo te ovel osigurime sa đi ko trito dive, te na aven lesere učenici hem te čoren o telo, i te phenen e narodose: 'Uštino taro mule!' Te ulo ađahar, adava hovajba ka ovel po baro e prvonestar."

65 O Pilat phenda lendje: "Isi tumen stražarija. Džan hem osigurinen o grobo sar džanen."

66 Tegani dželete hem osigurinde o grobo ađahar so zapečatinde o bar hem čhivde stražaren.

28

*E Isusesoro uštiba taro mule
(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)*

¹ Palo savato, rano sabale ko prvo dive oto kurko, i Marija Magdalena hem i aver Marija ale te dikhen o grobo.

² Otojekhvar ulo baro zemljotres, adalese so o andeo e Gospodesoro huljilo taro nebo, alo nakoro grobo, cidindā o bar hem beštino upro leste.

³ A ov sijajindā sar i munja hem lesere šeja inele parne sar o hiv.

⁴ A o stražarija oti dar lelje te tresinen hem ule sar mule.

⁵ Tegani o andeo phendā e đuvljendē: "Tumen ma daran! Džanav so rodena e Isuse kova inele čhivdo ko krsto.

⁶ Ov nane akate; uštino taro mule, ađahar sar so phendā tumendē. Aven hem dikhen o than kaj pašlilo,

⁷ i sigate džan hem vaćeren lesere učenikonendē: 'Uštino taro mule hem ače džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhen le.' Eče, vaćerđum tumendē."

⁸ I on ki sig dželete taro grobo hem ani dar, ali hem ani bari radost prastandile te vaćeren adava lesere učenikonendē.

⁹ Otojekhvar reslja len o Isus hem phendā lendē: "Zdravo!"

A on ale nakoro leste, dolinde lesere pre hem pele ko kočija anglo leste.

¹⁰ Tegani o Isus phendā lendē: "Ma daran. Džan hem vaćeren mle phraljendē te džan ki Galileja. Adari ka dikhen man."

O sveštenici dena pare e stražarendje te hovaven

¹¹ I sar o đuvlja džana ine, nesave e stražarendar dželete ki diz hem vaćerde e šerutne sveštenikonende sa so ulo.

¹² On čedinde pe e starešinencar hem dogovorinde pe te den but pare e vojnikonende.

¹³ Phende lendje: "Vaćeren: 'Sar amensovaja ine, lesere učenici ale prekali rat hem čorde le.'

¹⁴ A te šundža zako adava o upravniko, amen ka vaćera oleja hem ka pobrinina amen te na oven tumen problemija."

¹⁵ I on lelje o pare hem čerde sar so inele sikavde. I adaja priča vaćerđa pe maškaro Jevreja sa đi akava dive.

O Isus bičhali e apostolen te vaćeren o Šukar lafi

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23; Delja 1,6–8)

¹⁶ O dešujekh učenici dželete ki Galileja, ki gora ki savi o Isus bičhalda len te džan.

¹⁷ I kad dikhle le, pele ko kočija anglo leste. Ali nesave sumnjinde.

¹⁸ Tegani o Isus alo nakoro lende hem phendja lendje: "Dindi maje sa i vlast ko nebo hem ki phuv.

¹⁹ Adalese džan hem čeren e manušen oto sa o nacije te oven mle učenici, ađahar so ka krstinen len ano anav e Dadesoro hem e Čhavesoro hem e Svetone Duhosoro

²⁰ hem ađahar so ka sikaven len te ićeren sa so naredindum tumendje. I aće, me injum tumencar ano sa o dive, đi ko kraj e svetosoro."

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija Arli spoken in Balkans

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files
dated 27 Jun 2025

d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6